

TIGHT BINDING BOOK

**TEXT FLY
WITHIN THE
BOOK ONLY**

**THE BOOK WAS
DRENCHED**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200209

UNIVERSAL
LIBRARY

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಬರೆದ 'ಭಾರತವೀರ' ಮತ್ತು 'ಸಿವನ ಸೋಲು' ಇವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಓದಿದೆನು. ಇವೆರಡೂ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸರಳ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿನುಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ವ್ಯಾಸನ 'ಮಹಾಭಾರತ' ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸನ 'ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣಸಂವಾದ' ಪಂಪನ 'ಕರ್ಣಾವನಾನ' ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿದ ಕರ್ಣನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು, ಪರಿಣಾಮಗೊಂಡು ನಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಅವನ್ನು 'ಭಾರತವೀರ' ದಲ್ಲಿ ಪಡೆನುಡಿಸಿರುವರು.

'ಸಿವನ ಸೋಲು' ಅಂದವ್ಯ ಮಹಾಕವಿಯ 'ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ' ವನ್ನು ಓದಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಬರೆದುದು. ಹಿಂದಣ ಕವಿಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಥಾನಾಯಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರ ಸಾಹಸವು ಪ್ರಶಂಸ ಸೀಯವಾಗಿದೆ. ರಗಳೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೈವೆತ್ತ ಅವರ ಈ ಕಿರಿಯ ಕೃತಿಗಳು ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವವು. ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕರು ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಲಿರುವ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಭಾವಗಳ ಮೇಳವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪುಟಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯು ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆರನೇರಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಓದುಗರು ಇವೆರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಪ್ಪಳ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ

ನನಕಲ್ಯಾಣಮಠ

ಭುಸವೇಟಿ ಧಾರವಾಡ

ದಿನಾಂಕ: — ೭—೬—೪೮

ಪ್ರೆಸ್ವಿಟಾಲ್ ಆರ್. ಎಲ್. ಎಸ್

ಹಾಯಸ್ಕೂಲ

ಧಾರವಾಡ

ಭಾರತ ವೀರ
ಮತ್ತು
ಸಿವನ ಸೋಲು

ಲೇಖಕರು:

ಜಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ

ಮುನ್ನುಡೆ

ಈ ಪುಟ್ಟ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕವಾಗಿರುವ “ ಭಾರತ ವೀರ ” ಮತ್ತು “ ಸಿವನ ಮೋಲು ” ಎಂಬೆರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವರು; ಆದರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಲೇಖನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತವರೂ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸುಲಭವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಳವಡದ ಸರಳ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲೆಳಸುವುದೇ ಧಾಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಕಾರರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಣ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಂಥಕಾರರಿಗೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತರೆ ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ. ಆ ಆಸೆ ಫಲಿಸಲಿ.

ಧಾರವಾಡ.

ಶಿ. ಶಿ. ಬಸವನಾಳ

ದಿನಾಂಕ ೨೯—೬—೧೯೪೮

ಸಂಪಾದಕ, “ ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ”

ಅರಿಕೆ

ಮೂಕು ಕವೀತಿ ಪಾಠ್ಯವು ಮಗುವಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವು |

“ದತ್ತ, ತರುಷ, ವರುಷ, ಮರುಷ”

ಈ ಮರಡು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ದೆಚ್ಚಿ. ಗುಣ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಓದುಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ವರೀಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀ. ಮುಕುಂತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ “ಕರ್ಣಾವಸಾನ” ಪಾಠದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ಟಿ. ಡಿ. ನಾಯಕ ರವರು ಬಿಗಿದ ಕಂಠದಿಂದ “ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿನ್ ಪೆರ ರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದಿಂದ ನೆನೆಪೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ” ಎಂದು ಹಾದಿದಾಗ “ಭಾರತ ವೀರ”ನ ದುರಂತ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೆನು. ಅದರಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ದಿನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಮುಂದೆ, ಹೋದ ವರುಷ ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ಎಲ್. ಜಿ. ಹಿರೇಮಠವರ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆಯ ಮುಗಿಸಿದೆನು. ಈ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕವು ಇದುವರೆಗೆ ಸುಕ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕರು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ “ಕರ್ಣನ” ಅದಿವಾಪರಿಗಳನ್ನು ಸೇರ ಬರುವ ಒಂದು ಕಿರಿ ಹೂ ಮಾತ್ರ.

ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂದಂಥವನ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದ ಅಪರಮಿತ ಭಕ್ತಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು “ಸಿವನ ಸೋಲು” ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿತು. ಕವಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದವುಗಳನ್ನು ಅಂಚು ಹಾಗೂ ಕೆಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಡುರು ಇಟ್ಟಿರುವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕವಿವರ “ಕುವೆಂಪು” ಅವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯದೆ ಇರಲಾರೆ.

ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು, ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರು ನೆರವನ್ನೀಯದಿದ್ದರೆ ಇದು ಹೊರಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಟಿ. ಕಾಯಸ್ಥ ರವರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಶ್ರೀ. ಹಳಪೇಟೆಯವರಿಗೂ, ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೈವಿಡಿದು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ. ತಳವಾರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ. ಚಂದಾಪುರ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೆರವನ್ನೀಯುತ್ತಿರುವ ಮುಂಡರಗಿಯ ಮಹಾಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ “ ಜಯ ” ರಾಯರಿಗೂ ಸಂಗೀತರತ್ನ ಗುರಬಸವಾರ್ಯ ಗವಾಯಿಗಳವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೂಜ್ಯ ಬು. ಸೋ. ಗೌಡರಮಾಸ್ತರವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತವಂದನೆಗಳು.

ಕಿರಿಯನ ಕೃತಿಗೆ ಹಿರಿದಾದ ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ ತಿ|| ಸ್ವ|| ಬಸವನಾಳರವರ ಉಪಕಾರ ವನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಸಹನಶೀಲರೂ, ತ್ಯಾಗ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯಕರೂ, ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರೂ, ಆದ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದವು ರಕ್ಷಾಕವಚವನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಮುನ್ನಡೆ ಸುವದಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

“ ಭಾರತ ವೀರ ” ನಾಟಕವು, ಭಾರತ ವೀರನೂ ಅಹಿಂಸಾ ಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೇ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು, ನನಗೆ ಮರೆ ವಿನ ತೆರೆ ಸರಿದಾಗ, ತೆರಿಹರಿದು ಬೆಳಕುಹೊರಿದ ನನ್ನ ಗುರು ಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠರವರು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದರ ಮೂಲಕ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾನವರು ಮರೆಯದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವೆ. ಮಳೆಯನೀರು ಕಡಲು ಸೇರುವಂತೆ “ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ ” ದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ “ ಸಿವನ ಸೋಲ ”ನ್ನು ಮಹಾಕವಿ ಆಂಡ ಯ್ಯನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿರುವೆ.

“ ಭಾರತ ವೀರ ” ನಾಟಕದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತುದದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂ.

ಬ. ಸಾಸನೂರ. ಶ್ರೀ. ಅಡಬಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ. ಪನುಮಸಾಗರ ಅವರಿಗೂ, ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಹೆಂಡಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಈ ಕಿರಿಹೊತ್ತಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಕರಿಗೂ, ಪ್ರಕಟಿಸಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ.ಬಾಲಚಂದ್ರ ಘಾಣೇಕರ ಅವರಿಗೂ; ಅಂದವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿದ ರವೀಂದ್ರ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಸಂಚಾಲಕರಿಗೂ, ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಣ್ಣಿರಿಯದೆ ಉಳಿದ ಅಚ್ಚು ದೋಷಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾದದಿಂದಿರುವ ಭಾಷಾದೋಷಗಳನ್ನು :ತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಓದುಗರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ.

ಅರ್ಪಣೆ

ಭಾರತದ ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ

ಮಹಾತ್ಮರ

ಆದಿಪಾನಕೆಗಳಲ್ಲಿ.

ಮೊದಲನೆಯ ನೋಟ

(ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನನು ಬೆಳಕಿದೆ. ಅನಂದದ ಅವರಣವು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೂಡತೊಡಗಿದೆ. ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ದೇವದೂತನೊಬ್ಬನು, “ ಬಾರಾ ಸಖಿಯೆ ಉಷೆಯೆ ಬಾರಾ ” ಎಂದು ಉದಯರಾಗವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತೆರೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದನಂತರ ಬೆಳಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.)

ದೂತ :— ದೇವನಪ್ಪಣೆಯಾಂತು ಜಗವನೆಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಂದಿಹೆನು.

ಭಾರತ ವೀರನ ಜನ್ಮ ಗಾನವನು ಹಾಡುವೆನು.

ಹುಟ್ಟುವನು ತಶಿಕುಲ ಕಮಲನಿಂದು

ದೇವಿ ಕುಂತಿಯು ಪಡೆವ ಮುದ್ದು ಮಗನೆಂದು.

ಯಕ್ಷ :— (ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಿಂದ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬಂದು)

ಅದಾವ ಉದಯರಾಗವನು ಹಾಡುತಿಹೆ ?

ದೂತ :— ನಿಸರ್ಗವನು ಎಚ್ಚರಿಸುತಲಿಹೆ ಯಕ್ಷಾ.

ಯಕ್ಷ :— ಅದಾವ ಕಾರಣಂ ದೇವದೂತ ?

ದೂತ :— ಕೇಳ್ ಯಕ್ಷ ಕನ್ಯೆ ಕುಂತಿಗೆ ಕಮಲ ಕಾಂತನ
ಕಾರುಣ್ಯದಿಂ ಹುಟ್ಟುವನು ಕರ್ಣನೆಂಬುವನು.

ಜಗದ ಭಾರವನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲಿ
ಭಾರತ ಕದನ ಕೈಗಟ್ಟುವದು ಅವನಾಳ್ತನದಲಿ.

ಯಕ್ಷ :— ಕನ್ನೆಯೆಂದೊರದೆಯಲ್ಲವೆ ದೇವದೂತ ?

ದೂತ :— ಆಹುದಲ್ತೆ. ಸಂತಯವೇನು ?

ಯಕ್ಷ :— ಕನ್ನೆಗೆಂತು ಕುಮಾರ ಹುಟ್ಟುವನು ?

ದೂತ :— ಎಲೆ ಯಕ್ಷ ಇದುವೆ ಭಾರತ ಕಥಾಸಾರ.

ಮುನಿಯನೊಲಿಸಿತು ಕುಂತಿಯುಪಚಾರ

ನಲುಮೆಯಿಂದಿತ್ತನ್ನೈದು ವರಗಳನು.

ಮೊದಲಿನ ವರವೇ ಕರ್ಣನ ಜನನ.

ಯಕ್ಷ :— ಮುಂಬರುವ ಜಗನಗದೆ ಇದು ನೋಡಿ ?

ದೂತ :— ಆವ ಕೇಡ್ ಹೇಳು. ಸತ್ಯ ಸಂಧರ ಮುಂದೆ
 ತಕ್ತಿ ತಲೆವಾಗುತಿದೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಜಗದಲಿಂದು.
 ಹಿಂದು ಮುಂದೆಂದಿಗೂ ಅರಿತವರಿಗೆ
 ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದಿದೆಯೇ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ?
 ವ್ಯಾಸ ಮುನಿಯ ವರವಿದು ನೋಡು
 ವ್ಯಾಸ ಮುನಿದರೆ ಈಶನಿಗೆ ಕೇಡು.

ಯಕ್ಷ :— ಅರಿತೆ ಅರಿತೆನೆಲೆ ದೇವದೂತ ಬೆಳಗು
 ಬರುತಿದೆ ನೋಡು. ಕುಣಿಯುವದು
 ಎನ್ನೆದೆಯು ಜನನ ಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು.

ದೂತ :— ಅಹುದಲ್ಲೆ, ಒಡೆಯನಾಣತಿಯನೆಸಗುವೆನು.
 ಕೋಕಿಲೆಯೆ ಕೂಗೇಳು ರವಿಸುತ ಬರುವನೆಂದು.
 ಜಾತಿ ಜಗಳದ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವನೆಂದು.
 ಎಲೆ ಅರಸಂಚೆ ಕೊಳವ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಬಂದು;
 ನೀಲ ಗಗನದಿ ಪಕ್ಕಗಳ ಹರವಿ ನಿಂದು
 ವೀರ ಸುತ ಕರ್ಣನನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೆಂದು
 ನಿನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿ ಇಂದು.
 ಓ ಜಗದಿ ಅಂತ್ಯಜರೆಂದು ಕೊರಗದಿರಿನ್ನು
 ಕೆಳಗಿನವರೆಂಬ ಕೀಳ್ಳೆನವ ಬಿಸುಟಿರಿನ್ನು
 ಕೀಳೆ ಕಸವನು ಕಿತ್ತು ದೂರ ಎಸೆಯುವನಿನ್ನು
 ಏಳಿ ಹುಮ್ಮಸದಿ ನ್ವಾಗತಿಸಿ ಭಾರತ ವೀರನನ್ನು.

ಯಕ್ಷ :— ಮೂಡಣದ ಬಾನಿನಲಿ ಕೆಂಪೊಡೆಯುತಿದೆ ನೋಡು
 ಜಗದ ಕಣ್ ಬರುವ ಉಬ್ಬಿನಿಂದಲಿ ಹಾಡು.

ದೂತ :— ಆ ಕೆಂಪೆ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕೆಂಗಣ್ಣು ನೋಟ
 ಮುಂದಿಹುದು ಕಾಳಗವು ಎನ್ನವಾ ನೋಟ.

ಯಕ್ಷ :— ಈ ದಿನ ದಿನಮಣಿಯು ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು
 ಮೂಡಣದ ಗದ್ದುಗೆಯ ಮೇಲೇರಿ ಬಂದು
 ಬರುವ ಶುಭ ಕಾಲವನು ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳಲೆಂದು
 ನೋಡದೊ ಹುಮ್ಮಸದಿ ಮೇಲೇರುವ ನ್ನಿಂದು.

ದೂತ :— (ಅನಂದದಿಂದ) ಓ ಯಕ್ಷ (ತೆರೆಯ ಕಡೆ ಕೈ ಮಾಡಿ)
ನೋಡಲ್ಲಿ ಬರುತಿಪಳು ದೇವಿ ಕುಂತಿ
ತ್ರಿಭುವನ ರೂಪವೇ ಇಲ್ಲಿ ಮೈಯ್ಯಾಂತು.

ಯಕ್ಷ :— ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲಿ ನಿಂತು ಸ್ವಾಗತವನೀಯೋಣ
ದೇವಿಕುಂತಿಗೆ.

ದೂತ :— ಅಂತೆಯೇ ಅಮರಗಾನದಲಿ ಸ್ವಾಗತವ ನೀಯೋಣ.
(ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹಾಡುವರು)

ಸುಸ್ವಾಗತವು ದೇವೀ ಕುಂತೀ
ವೀರ ಕುವರನ ಪಡೆಯುವಿ ಇಂದು.
ಬಾರಾ ದೇವಿ ನಗುತಲಿ ಬಾರಾ,
ಮುತ್ತಿನ ಸೆರಗನು ಹೊದೆದು ಬಾರಾ.
ನೊಸಲ ವಿಭೂತಿಯ ಧರಿಸಿ ಬಾರಾ,
ಕುಂಕುಮ ಬಟ್ಟನು ಇಟ್ಟು ಬಾರಾ.
ಹಸಿರು ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ಬಾರಾ,
ಕಂಕಣ ಕೈಗಳ ತಿರುಹುತ ಬಾರಾ.
ಅಗಸ ನಿನ್ನನು ಸ್ವಾಗತ ಗೈಯ್ಯುದು
ಇಳಿ ತಾ ತಾನೆ ನಗುತಲಿ ಇಹುದು.
ಅಡವಿಯ ಖಗ ಮೃಗ ನಿನ್ನಾ ಬರವನು
ನೋಡುವವಿಂದು ಹೃದಯವ ಕೊಂಡು.
ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ದಾರಿಯು ನಿನ್ನದು,
ದೇವನ ಆಣತಿ ಇದುವೆ ನನ್ನದು.

(ಕುಂತಿಯು ನಗೆ ಮೊಗದಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಕಲನಿಸುವ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿ.)

ಕುಂತಿ :— ಏಕೆಂತು ಸಿಂಗಾರಾಗಿ ಧರೆ ನಿಂತಿರುವುದು
ನೋಡಿದತ್ತೆಲ್ಲ ಸಂತಸವೆ ತೋರುವದು.
ಧರೆಯ ಸಿರಿಯನು ಕಂಡು ಮನವರಳುವದು

ಬಹು ದಿನದ ಬಯಕೆ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ದೋರುವದು.
 ತನಕ ಪಡುತಿದೆ ನನ್ನ ಮೂರ್ಖ ಮನವು
 ತಾಯ್ತನದ ಚಿತ್ತಗಳು ಎಚ್ಚತ್ತು ನಿಂತಿಹವು
 ವ್ಯಾಸನ ವರವನೇ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಕರೆಯುವವು
 ಮುನಿವಚನ ಸಟಿದಿಟನೆ ಎಂದು ಶಂಕಿಸುವವು.
 ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಗಂಗೆಯಲಿ ಮೀಯುವೆನು
 ಒಂದೆಮನದಲಿ ವ್ಯಾಸ ಮಂತ್ರವನು ಜಪಿಸುವೆನು.
 ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆ ಮುನಿಯ ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯನು
 ಬಹು ದಿನದ ಮನ ಬಯಕೆಯನು ತಣಿಸುವೆನು.

(ಕುಂತಿಯು ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಪುರೆಯಾಗುವಳು. ಯಕ್ಷ ದೇವದೂತರು ಮತ್ತೆ ಬರುವರು.)

ದೂತ :— ಕಂಡೆಯಾ ಯಕ್ಷ ಬಯಕೆ ಬಲವಾಗುತಿದೆ.
 ಚಣಚಣಕೆ ಗುರಿಯತ್ತ ಎಳೆಯುತಿದೆ.
 ಅದು ನೋಡು ಗಂಗೆಯಲಿ ಇಳಿದಳು ದೇವಿ
 ಬೊಗಸೆಯಲಿ ಗಂಗೆಯನು ಸಲಿ ತೀವಿ
 ತೂರುವಳು ನಭವ ಮುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು

ಯಕ್ಷ :— ತೂರಿದಾ ನೀರೊಡೆದು ಹನಿಯಾಗಿ
 ದೇವಲೋಕದ ಮುತ್ತು ಹರಳುಗಳಾಗಿ
 ಮುತ್ತುವವು ಮತ್ತೆ ಕುಂತಿಯನು.
 ಬಲವಾದ ಕೈಗಳಿಂ ನೀರನ್ನು ನೂಕುವಳು
 ಕಡಲ ಮರಿಮೀನಿನಂತೆ ಈಜುವಳು.
 ಕರಘಾತದಿಂ ಸಿಡಿದು ಹಿಂಜರಿದ ನೀರು
 ತೆರೆಯಾಗಿ ಬಂದು ದಂಡೆಯನು ಕೊರೆದು
 ತಿಳಿನೀರ ಕಲಕುತ್ತ ಕತ್ತಲವ ಮಾಡುವದು.

ದೂತ :— ನೋಡು ಕನ್ನಿ ಬಂದಳು ನೀರು ಬಿಟ್ಟು,
 ಮೈಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಡಿಯನೆ ತೊಟ್ಟು,
 ಕಾಡು ಹೂಗಳ ಮುದದಿಂದ ಮುಡಿದು

ಸರಸತಿಯ ಮುದ್ದು ಮಗಳಾಗಿಹಳು.
ಬಯಕೆಯನೆ ಜಾನಿಸುತ ನಾಚುವಳು
ತಾಯ್ತನದ ಸವಿಗನಸ ಕಾಣುವಳು.

ಯಕ್ಷ :— ಕಂಗಳ ಕಾಂತಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದೆ ನೋಡು
ದಿವ್ಯ ನೋಟವಿದು ಕನ್ನೆಯ ಪಾಡು.

ದೂತ :— ಮೂಡಣದ ದಿಶೆಗಭಿಮುಖವಾಗಿ
ಅನಂದ ಮುರ್ಛಾದೆಯಿಂ ತಲೆವಾಗಿ
ಕೈಗಳನು ಜೋಡಿಸುತ ನೇಸರಿಗೆ
ನೋಡದೋ ಶರಣು ಶರಣೆನ್ನತಿಹಳು.

ಯಕ್ಷ :— ಚಾಗ ಕಡುನನ್ನಿಗಳು ಬಾನಿನಿಂದೋಡಿ,
ತಮಗನುಗುಣವಾದ ಎಡೆನೋಡಿ,
ದೇವಿ ಕುಂತಿಯ ದಿವ್ಯ ದೇಹದಲಿ
ಮರೆಯಾಗುತಿಹ ಅದ್ಭುತವನೆ ನೋಡು.

ದೂತ :— ಬಾಯಿ ವ್ಯಾಸ ಮಂತ್ರವನು ಜಪಿಸುವದು
ಸಗ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವದು.
ಬಾನಬಯಲಿನಲಿ ಕಳೆಗಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ನೋಡು
ಅಮರಗಾನದಿಂ ತುಂಬುತ್ತಿದೆ ಕಾಡು.
ಬೆಂಗದಿರ ಮಣಿವಲಯ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದೆ
ನಿಸರ್ಗ ನಿಯಮದಿಂ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದೆ.
ಓ ನೋಡಲ್ಲಿ ಪ್ರಭವಲಯ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ
ಎದೆಬೀಣೆ ಸಂತಸಗೊಂಡು ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ.

(ಸುಮಧುರ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಭಯಂ
ಕರ ಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗುವವು. ಯಕ್ಷ ದೇವದೂತ
ರಿಬ್ಬರೂ ಕುಂತಿಯು ಹೋದದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮುಖವಿಟ್ಟಾರೆ.)

ಯಕ್ಷ :— ಎಲೆ ದೇವದೂತ ಬೆಂಗದಿರು ಬರುತಿರುವ
ಇನ್ನೇನು ಗತಿಯೆಂದು ಕನ್ನೆ ಕಂಗೆಟ್ಟಿಹಳು.

ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಹ ರತ್ನವಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಧರೆಗಿಂದು
ವ್ಯಾಸ ವಚನವನು ಸತ್ಯಗೊಳಿಸಲೆಂದು.

ದೂತ :— ಅಚ್ಚರಿಯು ಅಚ್ಚರಿಯು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ
ಬೆಂಗದಿರು ತಂಗದಿರಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ
ಧರೆಯ ಭಾಗ್ಯದ ಸಿರಿಯು ಬರುತ್ತಿದೆ
ನೋಡು ನಭೋಮಂಡಲವು ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ.

ಯಕ್ಷ :— (ಹರ್ಷದಿಂದ) ಮನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೆಂದು
ಸಾರುತ್ತಿದೆ.

ದೂತ :— ಕನ್ನಿ ಕುಂತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಹನು ದೇವ
ದರಹಸಿತ ವದನಾಗಿ ಕುಂತಿಯನು ಕೇಳ್ವ
ಆವ ಕಜ್ಜವಿದೆ ಹೇಳು ಲಲನೆ ಎಂದು.

ಯಕ್ಷ :— ಕನ್ನಿ ಮಾಡುತ್ತಿಹಳೇನೀಗ ?

ದೂತ :— ದೇವನಿಗೆ ಪೊಡಮೊಟ್ಟು ನಿಂತಿಹಳು
ವರಸತ್ಯತೆಯ ಕಾಣಲೆಂದು ಕರೆದೆನೆನ್ನವಳು.
ಕನ್ನಿಗೆ ಕುಮಾರ ಬೇಡ ಬೇಡವೆನ್ನವಳು
ತಿರು ತಿರುಗಿ ಪೊಡಮೊಟ್ಟು ಕಾಡುವಳು.

ಯಕ್ಷ :— ನೇಸರು ನುಡಿಯುತ್ತಿಹ ಕಿವಿಗೊಡು.

ದೂತ :— (ಅಲಿಸಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ)
ಹೇಳುವನು ರವಿ ಮಂತ್ರ ಸಹಿಯಾಗದೆಂದು
ಧೈರ್ಯದಲಿ ಹೊಂದು ಕುಮಾರನನು ಎಂದು
ಕರುಣಿಸಿದ ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ಕುಮಾರನನು
ಕುಂತಿಯುದರವ ನೊಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ ನೋಡು.
ದಿವ್ಯ ಸತ್ ಚಿತ್ ಕಳೆಯು ರೂಪಗೊಂಡು.

(ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನೋಹರವಾದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬೆಳಕು
ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)

ಯಕ್ಷ :— ತೊಳಗುತ್ತಿಹ ಕಾಂತಿ ಯಾವುದಿದು ದೇವದೂತ ?

ದೂತ :— ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೆ ಕುವರ ಪಡೆದಿಹನು
ಭೇದಿಸಲನಾಧ್ಯ ಕವಚ ಕುಂಡಲಗಳನು.
ಅವುಗಳ ಪ್ರಭೆ ಹರಡುತಿದೆ ಜಗದಿ
ಮುಂಬರುವ ಜತದ ಮುಂಬೆಳೆಕೆಂದು.

ಯಕ್ಷ :— ಜಗವೆಂದು ಕಾಣದಚ್ಚರಿಯು ಕೆಳೆಯು.
ದೇವಿ ಈ ಎಡೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ.

ದೂತ :— (ನೋಡಿ) ಹರುಷವಿಂದವಳ ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪೇರುತಿದೆ
ಜಗದ ಭಯವಾವರಿಸಿ ಬೆವರೊಡೆಯುತಿದೆ.
ಈ ನೋಟ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಮಧುರ ಮಿಲನ.
ನಾವಿನ್ನು ತೆರಳೋಣ. (ಹೋಗುವರು)

(ಕುಂತಿಯು ಕುಮಾರನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಭಯ-ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ
ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ.)

ಕುಂತಿ :— ಓ ನನ್ನ ಕಂದಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮೊಗನೋಡಿದೊಡೆ
ಉಕ್ಕುವದು ಸಂತಸನ ಕಡಲೆನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದ.
ಜೋಗುಳವ ಹಾಡುವದು ಎದೆಯೊಲವು
ಅದರ ತಾನಕೆ ಮಿಡಿಯುವದು ಹೃದಯ ವೀಣೆ.
ಕುಡಿಯಲೆಂಬಂತೆ ನನ್ನನೇಕೆ ನೋಡುತಿದೆ ಮಗೂ
ದೈವಹೀನಗಳ ಮಗವಾದೆನೆಂದಳುಕುತಿಹೆ ಏನು ?
ಭೂದೇವಿ ಬಾಯ್ಬೆರೆದು ಎನಗಾಶ್ರಯವ ನೀಡು
ಜಗದ ಮಿಥ್ಯಾಪವಾದವನು ದೂರ ಮಾಡು.
ಧರಣಿ ದೂರಿಗೆ ಅಂಜಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುರುಡಾಗುವೆ.
ಎದೆ ಬಿರಿಯುತಿದೆ. ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗುತ್ತಲಿವೆ.
ಪತಿಯಿಲ್ಲದಲೆ ಪುತ್ರನನು ಪಡೆವರ ಬಾಳು
ಹಿಂದು ಇಂದು ಮುಂದೆಂದಿಗೂ ಹಾಳು.

(ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾನುಲಿ ಕೇಳ ಬರುತ್ತದೆ)

ಬೆದರದಿರು ತಾಯೆ ಕಂಗೆಡದಿರು
ವೀರ ಮಾತೆಯಲ್ಲವೆ ನೀನು,

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಮಗವನು ಬಿಸುಟು
ಗಂಗೆಯೊಳು, ರಕ್ತಿಸುವ ಸೂತ.

(ಕುಂತಿಯು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಅನಂತರ)

ಕುಂತಿ :— ಬಾನುಲಿಯು ಸಾರುತ್ತಿದೆ ಏನೆಂದು ?
ಅಲ್ಲವೆ ಗಂಗೆಯಲಿ ಮಗನನ್ನು ಹಾಕೆಂದು,
ಆಗಸವೇ ತಾಯ್ತನದ ಕರುಳಿಷ್ಟು ಕೀಳೆಂದು
ಬಗ್ಗಿದೆಯಾ, ಇದು ಮೂರ್ಖತನವೆಂದರಿಯೆಯಾ.

(ಮತ್ತೆ ಬಾನುಲಿ ಕೇಳುವದು)

ಇದು ದೇವನಾಣತಿ ದೇವಿ
ಚಿಂತೆಯನು ಬಿಡು ತಾಯಿ
ಬಾಳುವನು ನಿನ್ನ ಕುವರ
ಮುಂದೆ ಭಾರತವೀರನಾಗಿ.

ಕುಂತಿ :— ಬಿದಿನಿಯನು ಇನಿತು ಕ್ರೂರವೇ.

(ಮಗುವಿನತ್ತ ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಿಂದ)

ಮಗುವೆ ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ಸುತನಿವನೆಂದು
ಸತ್ಪಹೀನ ಜಗನಗದಿರಲಿ ಮುಂದೆಂದು
ಹೃದಯವನು ಕಲ್ಲಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು
ನಿನ್ನ ಜತಕಾಗಿ ಗಂಗೆಯಲಿ ಹಾಕುವೆನು.

(ಮಗುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು
ಹೊದಿಸಿ ನದಿಯತ್ತ ತರುಗಿ)

ಓ ತಾಯೆ ಮಗನನ್ನು ನಿನ್ನೊಡಲೊಳಿರಿಸುವೆನು.
ನನ್ನ ಮಗನಲ್ಲವೆಲೆತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಮಗನಿವನು
ಕಾಯುವದು ಕರುಣೆಯಿಂ ಪ್ರೇಲಜಾತೆ.

(ತೆರೆಯೊಳಗಾಯ್ದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಪುನಃ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ
ಬಂದು ನದಿಯತ್ತ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಲ್ಲುವಳು. ತೆರೆ ಬೀಳುವದು.)

ಎರಡನೆಯ ನೋಟ

(ಮುಂಜಾವಿನ ಸಮಯ. ಸೂತನ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೂತನ ಹೆಂಡತಿ ರಾಧೆ ಬಾಗಿಲುಕಡೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಸನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹಳೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲೊಂದು ಧೂಳುಹಿಡಿದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.)

ರಾಧೆ :— (ಬಾಗಿಲತ್ತ ನೋಡಿ)

ಮೂರು ತಾಸಿನ ಬಿಸಿಲು ಬೀದಿಯನು ಸುಡುತ್ತಿದೆ
ನನ್ನೆದೆಯು ಬಂಜೆತಾನೆಂದು ಬಿರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮಡದಿಯ ಬಾಳೊಂದು ಮಸಣ
ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿರಲಿ ಸಗ್ಗದಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ತಾಣ.

(ಸುತ್ತ ಬಾಗಿಲತ್ತ ನೋಡಿ)

ನೇಸರುದಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮೀಯಲೆಂದು
ಎನ್ನಿನಿಯ ಹೋದವನು ಇನ್ನೇಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

(ತೊಟ್ಟಿಲತ್ತ ನೋಡಿ ದು ಖದಿಂದ)

ಅಣಕಿಸುವಿಯಾ ತೊಟ್ಟಿಲವೆ ನನ್ನ ನೋಡಿ
ಬಿದಿನಿಯಮ ತಾನೆ ನನ್ನನೀಗತಿ ಮಾಡಿ
ನಿನ್ನ ರೂಪದಿ ಬಂದು ಅಣಕವಾಡುತ್ತಿದೆ
ನಿನ್ನ ಬಾಳು ನಾಯ ಬಾಳೆಂದು ನಗುತ್ತಿದೆ.
ಹತ್ತುಸಾವಿರ ದೇವರಿಗೆ ಹರಿಕೆಗಳ ಹೊತ್ತೆ
ತಪ್ಪದಲಿ ನಿಯಮಗಳ ಮಾಡುವೆನು ಮತ್ತೆ
ದಿನದಿನವೂ ಕೊರಕೊರಗಿ ನೋಯುವೆನು.

(ಸೂತನು ಮುದ್ದು ಮಗುವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲನೆಬರುತ್ತಾನೆ.
ಬಂದು ಮಗುವನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ರಾಧೆಯಹತ್ತಿರ
ಹೋಗಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ)

ಸೂತ :— ಚನ್ನೆ; ನ. ನಾರು ಹೇಳುವಡೆ ಕೈ ಬಿಡುವೆ.

ರಾಧೆ :— ಆರ್ಯ ಲಲನೆಯರ ಮೈ ಸೋಂಕುವವರು ಅವರೊಲು
ಮೆಯ ಗಂಡರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರು ?

ಸೂತ :— ಪ್ರಿಯವಾದುದನೆ ನಡೆದಿ ನನ್ನ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿ.
ಒಲುಮೆಯ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವೆ ಜಲಜಾಕ್ಷಿ.

ರಾಧೆ :— ನನ್ನೊಲುಮೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯನರಿತಿಹನೆ ಕಾದಲ ?
ನಾನರಿವೆ ಅರೆವಿರಿದ ತಾವರೆಗಳವು ಎಂಡು.
ನನ್ನೆದೆಯು ಬಯಸುತಿಹ ಕಾಣಿಕೆಯು ಅದು ಅಲ್ಲ.

ಸೂತ :— ಹೆಣ್ಣು ಬಾಳಿನ ಬಯಕೆಯನರಿತೆ ತಂದಿರುವೆ.
ಊಹಿಸಿ ಚಾಪ್ಪೆಯಲಿ ಹೇಳುವಡೆ ಕೊಡುವೆ.

ರಾಧೆ :— ಸುಮಂಗಲಗಲಂಕಾರ ಕುಂಕುಮವು ಅದು ತಾನೆ ?

ಸೂತ :— ಊಂ ಹೂಂಮತ್ತೆ

ರಾಧೆ :— ಕಮಲ ಕರಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಬಳೆಗಳಲ್ಲವೆ ?

ಸೂತ :— ಅಲ್ಲ. ಮುಂದೆ.

ರಾಧೆ :— ಸಿರಿಗಂಧದ ಕೊರಡೇನು ಹೇಳಿನಿಯ.

ಸೂತ :— ತರ್ಕರಾಷ್ಟ್ರ ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ನಿಮ್ಮ ತಾತ. (ನಗುವ)

ರಾಧೆ :— (ಹುಸುುಗೊಂಡ) ಬಿಡಿ. ಚೆನ್ನವರಿಸಿಣ ತಾನೆ ?

ಸೂತ :— (ನಗುತ್ತ ಕೈಬಿಟ್ಟು) ಒಂದೂ ಅಲ್ಲ. (ಮಗುವನ್ನು ತೋರಿಸಿ)
ಅದು ನೋಡು ನಲುಮೆಯ ಕಾಣಿಕೆ. ನಗುವ ಮಗ.

ರಾಧೆ :— (ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಓಡಿಹೋಗಿ ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿ
ಕೊಂಡು)

ಈ ಮುದ್ದು, ಯಾರ ಮಗ ?

ಸೂತ :— (ಅಕಾರದತ್ತ ಕೈಮಾಡಿ) ಆಗಸವರಿವುದು

ರಾಧೆ :— ಹುಡುಗಾಟ ಸಾಕಿನ್ನು, ಒಡೆಯಲಾರದ ಒಗಟು
ಹೇಳಿನಿಯ ಆರವಂತದ ಕುಡಿಯು ಈ ಕುವರ ?

ಸೂತ :— ಇಂದು ಗೆ ಗೆಯಲ್ಲಿಂದು ರನಿಯನ್ನೆ ನೋಡುತ್ತ

ರಾಧೆ :— (ನಡುವೆ) ಮುಂದೆ.

ಸೂತ :— ತಾಳು ತಾಳೆಲೆ ರಾಧೆ.

ರಾಧೆ :-- (ಸ್ವಗತ) ತಾಯ್ತನದ ಹಂಬಲವೆ ಗಂಡಸರೇನು ಬಲ್ಲರು
(ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ) ಕಿವಿ ಕಾದು ಸಂವಿವೆ ಹೇಳಿನ್ನ ಮನದನ್ನ.

ಸೂತ :-- ರವಿಗರ್ಘ್ಯಕೊದಲೆಂದು ಬಿಡಗನೆಂದುಲಿ ನೀರಿತ್ತು-
ತಿರುವಾಗ ಕೈಗೆ ತಾಕಿತು ವೆಚ್ಚಿಗೊಂಡು
ರವಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟನೋಟವ ಕಿತ್ತು ವೆಚ್ಚಿಗೊಂಡು ತಂದು
ಬಾಯ್ಬರೆದು ನೋಡಲು ಕಂಡೆ ಕುಮಾರನನು.

ರಾಧೆ :-- (ಸ್ವಗತ) ರೋಮಾಂಚನಗಳೇಳುತ್ತಿವೆ. (ಆಸಂದದಿಂದ)
ಉಕ್ಕುತ್ತಿವೆ ಮೊಲೆವಾಲು (ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ) ಹಸಿದಿಹನೇನೋ
ಕಂದ.

ಸೂತ :-- ಬಹುದಿನದ ನಿನ್ನ ಬರುಕೆಂದುನೆ ನೀದಿಹನು ಪ್ರತಿಫಲವ
ನೀಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಬೇಡುವೆನು.

ರಾಧೆ :-- ನೇವಕಳು ಸಿದ್ಧಳಿದಳು

ಸೂತ :-- (ಸದುವೆ) ಹಾಗೆನ್ನದಿರು ಒನ್ನೆ, ಅರ್ಯ ಮಡವಿಯರು
ತೊತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರರೆದುರು ಕೈಹಿಡಿದು
ಅರ್ಧಾಂಗಿ ಎನಿಸಿರಲು ನೇವಕತನಕೆದೆಯಿಲ್ಲ ನನ್ನರಾಧೆ.

ರಾಧೆ :-- (ಕೂಸಿಪತ್ತ ತಿರುಗಿ) ಇರಲಿ ನೋಡುರಿಲ್ಲಿ. ನಗುತಿಹನು
ನನ್ನ ಕಂದ. ತಾಯಿ ಇಲ್ಲೆಂದು ಕೊರಗದಿರು ಕುಮಾರ
ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ರೇಜದ ಮಗನ ಮೊಳೆಯಲಿ ನೂಕುವ
ಕಷ್ಟವೇನ್ಬಂತೋ ತಾಯಿಗೆ (ಮರುಗುಳು)

ಸೂತ :-- ಮರುಗದಿರು ಚಿನ್ನಾ ಬೊಮ್ಮ ಬರಿವ.

ರಾಧೆ :-- ಏನು ಬರಿವವೋ ದೇವನೇ ಒಲ್ಲ. ವಿಧಿ ನಿಯಮ
ಅಬಲೆಯರ ಮೇಲೇಕೆ ತೋರು ಕದು ತನ್ನ ಶೌರಿಯವ.

ಸೂತ :-- (ಋತ್ವಜವಾಗಿ ಬಿದಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಾ ಗಂಟೆಂಬ ಸೇವಕೆಲ್ಲಿಯದು?)

ರಾಧೆ :-- ಹಾಗಾದರೆ ಇದಾರೆ ಕಳ್ಳವು ?

ಸೂತ :-- ದೇವನದು.

ರಾಧೆ :-- ದೇವ, ದೇವ, ಜಗದ ಪಾದಕೆ : ನವ ಮೊಳೆಯೆ
ನೋಸದಲಿ ಕನ್ನೆಯರ ಮೋಹಿಸುತ್ತ

ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮದ ತೆರೆಯ ನೆಳೆಯುತ್ತ
ಕಾರ್ಯವಾದೊಡನೆ ಕೈಬಿಡುವ ಗಂಡಸರದೀ ಕೆಲಸ.

ಸೂತ :— ರಾಧೆ ಏಕೆಂತು ಮುನಿಸುತಿಹೆ ?

ರಾಧೆ :— ಮುನಿಸಲ್ಲ ಮನದನ್ನ ಇದು ಜಗದ ರೀತಿಯು.
ಕಾಮಾಂಧ ಗಂಡಸರ ಕನ್ನೆಯರ ಬಯಕೆಯು.
ಕೈಬಿಡಿವೆನೆಂದು ಕನ್ನೆಯರ ಕಾಮಿಸುತ
ತೃಷೆಯಾರಿದೊಡನವರ ಒದ್ದೊಡಿಸುತ
ಸಮಾಜದಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರೆಂದೆನಿಸುವವರ
ದುರ್ನೀತಿಯಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿನಿಯ ಈ ಮೋಸ.

ಸೂತ ;— ಮಾನವನ ಮೌಢ್ಯವೋ, ದೇವನ ಲೀಲೆಯೋ
ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ ರಾಧೆ.

ರಾಧೆ :— ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲಾಡುವ ನಾಟಕವಿದು ಸಾಕು
ಕನ್ನೆಯರು ಇನ್ನಾದರೂ ಕಣ್ಣೆರೆಯ ಬೇಕು.
(ಈಕು ಅಳುತ್ತಾ ತಡೆ. ಅವನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ)
ಅಳಬೇಡ ಕಂದಮ್ಮ ತಾಯಾಗಿ ಸಾಕುವೆನು
ನಿನಗಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಹವನೆ ಸವಿಸುವೆನು
ಹಸಿವೆಯಾಗಿಹುದೆ ಮಗೂ ಹಾಲುಣಿಸುವೆನು.

ಸೂತ :— ರಾಧೆ ತೊಟ್ಟಿಲವ ಕಟ್ಟಲಿ ?....?

ರಾಧೆ :— ಮನುತೆಯಲಿ ಮರೆತಿದ್ದೆ ಹೌದಿನಿಯ.

(ಸೂತನು ತೊಟ್ಟಿಲವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ರಾಧೆಯು ಹಾಲುಣಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು
ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಕಿ ತೂಗುವಳು. ಸೂತನು ಅನಂದದಿಂದ ರಾಧೆಯ
ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ತೊಟ್ಟಿಲದ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ರಾಧೆಯು ಜೋಗುಳ
ಹಾಡುವಳು.)

ಜೋ ಜೋ ಎನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಕಂದಾ

ನಿನಗಾಗಿ ತೂಗುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲು ಚಂದ್ರಾ || ೧ ||

ರಾಧೆಯ ಬಾಳನ್ನು ಬೆಳಗಲು ಬಂದೀ

ನನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವ ಮರಳಿ ತಂದೀ || ೨ ||

ನಿನಗಾಗಿ ಹಾಡುವೆ ಮಲಗೆನ್ನ ಮಗುವೆ |
ನಿನಗಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ತೊಟ್ಟಿಲ ತೂಗುವೆ

|| ೩ ||

ತಾಯ್ತನದ ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡಿಸಿವಿ ಕುವರ |
ಜಯ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಮುಗಿವೆನು ಕರವ

|| ೪ ||

ಸೂತ :- (ಮಗುವು ಮಲಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)
ನನ್ನ ಪ್ರತಿಫಲವ ಮರೆತೆಯಾ ಮನದನ್ನೆ.

ರಾಧೆ :- ಮರೆವುದುಂಟೆ ಹೇಳಿನಿಯ

ಸೂತ :- ಅದು ಬಹುಗುಟ್ಟು ನೋಡು ಚನ್ನೆ.

ರಾಧೆ :- ಅನುಮಾನವೇಕೆ ?

ಸೂತ :- ಕಿವಿಯಲುಸುರುವೆನು.

ರಾಧೆ :- ಆಗಬಹುದು.

ಸೂತ :- (ಪತ್ತಿರಹೋಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ ನಟಿಸಿ ಮುತ್ತಿಡುವ)

ರಾಧೆ :- (ನಾಚಿನಗುತ್ತ) ಬಿಡಿ.

---: ತೆರೆ :---

ಮೂರನೆಯ ನೋಟ

(ದೊಡ್ಡ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಅಸನಗಳು. ನಡುವೆ ಉಚ್ಚಾಸನ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ತರತರದ ಆಯುಧಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಟ್ಟಿವೆ. ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಯೊಂದು ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ತೇಕುತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಬಂದವ:— ಚೆನ್ನಾಯಿತು, ನನ್ನ ಮೈವ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ.

(ಸ್ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ)

ಒಬ್ಬ :— ಅವಸರದ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಬಂದವ :— ನೀವೆಲ್ಲ ಕಾರಣವನರಿಯದಲಿ ಬಂದಿರಾ. ?

ಒಬ್ಬ :— ಇಂದು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯವೃಂದದ ಪರೀಕ್ಷೆ. ನೋಡಲೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವು

ಬಂದವ:— ಮತ್ತೇನು ತಿಳಿದಿರುವೆ ?

ಒಬ್ಬ :— ಇನ್ನರಿಯೆವು.

ಬಂದವ:— ಕೇಳಯ್ಯ, ವೀರ ಕಲಿಕರ್ಣ ಬರುವನಿಂದು.

ಒಬ್ಬ :— ಅವನಾರು.

ಬಂದವ:— ಅದೊಂದು ಭೂಮಿಗತ ಭಂಗಾರ

ಜಗವರಿಯುವಂತೆ ಸೂತ ಕುಮಾರ.

ಶ್ರೀಲೋಕವೀರ ಪರತುರಾಮನ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯ.

ಒಬ್ಬ :— (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಇಷ್ಟತ್ತೊಂದು ಸಾರೆ

ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ನೆತ್ತಿಯ ನೋಡಿದ ವೀರನ ಶಿಷ್ಯ.

ಬಂದವ:— ಅಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಮುಳ್ಳೊಂದು

ಮುರಿದಿದೆ. ಕರುಳಿನಲಿ ಕತ್ತರೆಯನಿಕ್ಕಿದೆ.

ಒಬ್ಬ :— ಅದೇನು ?

ಬಂದವ:— ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮತ್ತೆ ಕೊಲಲೆಂದು
ಜಗದ ಅನ್ಯಾಯವನು ತಡೆಯಲೆಂದು
ಭಾರ್ಗವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೀರನನು ಹುಡುಕುತ್ತಲಿದ್ದ.
ಸೂತತಾನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯೆಗಡೆಂದು
ವೇಷವನು ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನೆಂದು
ಕಲೆಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಕಲಿಕುಮಾರನವನಲ್ಲಿ.

ಒಬ್ಬ :— ಸಹಜ ಮುಂದೆ.

ಬಂದವ:— ಗುರು ವ್ರೇಂದುವಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆಂದು,
ಕುಮಾರನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲ್ಮಲಗಿದವಂದು,
ಗುಂಗಾರು ತಾನೊಂದು ತೊಡೆಯ
ಕೊರೆಯ ಹತ್ತಿತು ನೋಡು ಕೆಳೆಯ.

ಒಬ್ಬ :— (ಉದ್ವೇಗದಿಂದ) ಆ ಮೇಲೆ ?

ಬಂದವ:— ಮಿಸುಕಾಡಿದರೆ ಗುರುವಿನ ನಿದ್ರೆ ಭಂಗವೆಂದರಿತು
ಸುಮ್ಮನಿರೆ, ಬಿಸಿರಕುತ ತಾಗಿದೊಡೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ಗುರು
ನೋಡುತ್ತ ಮುಳಿಸಿನಿಂದಲೆ ವೀರನನು ಕೇಳಿದನು.

ಒಬ್ಬ :— ಏನೆಂದು ?

ಬಂದವ:— ನಿನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯಿದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರದು
ನೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲ ನಿಜವ ವೇಳುವದು.

ಒಬ್ಬ :— ನಡುಗಿದನೆ ಕುಮಾರ ?

ಬಂದವ:— ವೀರನಲ್ಲನೆ ಆತ. ಹೌದೆಂದು ಒಪ್ಪಿದನು.
ಗುರಮುಸಿದು ಒಡನೆ ಶಾಪವನಿತ್ತನು.

ಒಬ್ಬ :— ಅನ್ಯಾಯ, ಅನ್ಯಾಯ. ಏನೆಂದು ?

ಬಂದವ:— ಅವಸಾನ ಕಾಲದಲಿ ತಾನಿತ್ತು ವಿದ್ಯೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಿ
ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹೊರನೂಕಿದನು. ಜಾತಿ ಜಗಳದಲಿ
ಹಾಳಾಯ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಡು.

(ಕೂಡಲೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು “ ಅರ್ಜುನರು ಬಂದರು ” ಎಂದು ಕೇಳಿ
ಹಾಕುವರು.)

ಒಬ್ಬ :— ಬರುವ ಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನಾರು.

ಬಂದವ:— ಕೌರವೇಶ್ವರನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನೋಡು.

ವೀರರನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕರೆವನು ಕೌರವನು.

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯ, ಭಿಷ್ಮ, ಅರ್ಜುನ, ಭೀಮ, ಕೌರವ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರೂ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಭೀಷ್ಮನು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಆಗ್ರ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸುವನು. ಕರ್ಣನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಎಡಗಡೆ ಕೂಡುವನು. ಕುಂತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿ ವಾಸದವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವರು.)

ಭೀಷ್ಮ :— ಆಚಾರ್ಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ.

ದ್ರೋಣ :— (ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ)

ಶಿಷ್ಯರೆ ಏಳಿ ಕಲಿತನವಿ ಮೇಲೇಳಿ

ಹದೆಯ ರೈಂಕರಿಸುತ್ತ ಧನುವ ಕೈಕೊಳ್ಳಿ.

ಆಗಸದಿ ತೂಗುತಿಹ ಕಾಯಿ ಇದೆ ನೋಡಿ

ಅದರ ನೆರಳನು ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರಿನಲಿ ನೋಡಿ

ಕತ್ತರಿಸಿ ಆ ಕಾಯಿ ಬಾಣವನು ಹೂಡಿ

ಭೇದಿಸಿ ಗುರಿಯ ಹರಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ.

(ಧುರ್ಯೋಧನನು ಅಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಂದು ಗುರಿ ಹೊಡೆಯುವನು. ಗುರಿ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮುಖ ಭಂಗಿತನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಅರ್ಜುನನ ನೋಬ್ಬನನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರ ಗುರಿಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.)

ದ್ರೋಣ :— ಏಳೆನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯ, ಪಾರ್ಥ ಮೇಲೇಳು.

(ಅರ್ಜುನನು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನೆರವಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತಾನೆ. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಎದ್ದು ಬಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೌರವನೂ ತಲೆದೂಗುತ್ತಾನೆ. ಒಡನೆ ಅವನ ಕ್ರೋಧ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜುನನು ಅನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುವನು. ಕೌರವನು ಕರ್ಣನ ಮೋರೆ ನೋಡುವನು. ಕರ್ಣನು ಸಾವಕಾಶ ಮೇಲೆದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಚಪ್ಪಾಳೆಯಿಕ್ಕುವರು. ಕರ್ಣನು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ರೈಂಕರಿಸುವನು. ಕುಂತಿಯು ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು.)

ಕರ್ಣ:— ಏಕೆಂತು ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವೆ ನಿಲಿ,
ಈನಡತೆ ವೀರನೆಂದೆನಿಸುವವನದಲ್ಲ.
ನಿನ್ನ ಸೆಣಸಲು ಕರ್ಣ ಸಿದ್ಧನಿಹನಿಲ್ಲಿ.

(ಅರ್ಜುನನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕರ್ಣನೆಡೆ ನೋಡುವನು ಭೀಮ ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತಾನೆ.
ಕೌರವರು ಉಬ್ಬುವರು.)

ದ್ರೋಣ:— ನೀನಾರು ವೀರವರ ?

ಕರ್ಣ:— ಗುರುವೆ ಪಾರ್ಥನ ಪ್ರತಿವೀರ.

ಭೀಷ್ಮ:— ಕುಮಾರ ನಿನ್ನ ಕುಲಶೀಲವನು ಪೇಳು.

ಕರ್ಣ:— ಕುಲವನರಿತೇನು ಮಾಡುವದು ಆರ್ಯ.

ಭೀಷ್ಮ:— ಅರಸುಗುವರರು ಸರಿಸಮಾನರೊಡನೆ ನೆಣಸುವರು.

ಕರ್ಣ:— ನಾನು ಸರಿಯಲ್ಲವೆ ? ಶೌರ್ಯ ನೆಲಸುವದು
ಹಸ್ತದಲಿ, ಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನು
ತೋರುವದು ಈ ನನ್ನ ಬಾಣ.

ಭೀಷ್ಮ:— ಒಪ್ಪುವೆನು ಕುಮಾರ. ಆದರೆ ಇದು
ಸಮಾಜ ನಿಯಮ ನೋಡು.

ಕರ್ಣ:— ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಿದವರು ತಮ್ಮಂಥವರಲ್ಲವೆ.

ಭೀಷ್ಮ:— (ನಿರುತ್ತರನಾಗಿ ದ್ರೋಣನಕಡೆ ತಿರುಗಿ)
ಆಚಾರ್ಯರು ಏನನ್ನುವರು.

ದ್ರೋಣ:— ವೀರವರ ವೇದಗಳ ಮನ್ನಿಸು ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯನು ತಿಳಿಸು.

ಕರ್ಣ:— ಆಚಾರ್ಯರೆ ವೇದಗಳ ಭೂತವನು ಬಿಡುವಿರಾ ?
ವೇದಗಳ ನಿಜರೂಪ ಮರೆಯಾಗಿಹುದ ಕಾಣಿರಾ ?
ಕಲಿತವರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿಹವು ವೇದಗಳು.
ಅಂದು ಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವು ವೇದಗಳು.
ಇಂದು ಬಿತ್ತುವವು ವಿಷಮತೆಯ ಬೀಜವನು.
ಬೆಳೆಯುವದು ವಿಷಬೀಜ ಜ್ಞಾನಿ ಕಾಣುವನು.

ಬೆಳೆದು ಮೆರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದು ಭಾರತದಿ
 ಭವಿಷ್ಯದಲಿ ಭೇದಿಸುವದು ರಾಜ್ಯಗಳ
 ಕಡಿಯುವೆನು ಕಲಿತನದಿ ದುರ್ಬೀಜಗಳ.
 ಮಡಿಯುವೆನು ಇದಕಾಗಿ ಭಾರತದಿ.

ದ್ರೋಣ:— (ತಲೆದೂಗುವ. ಭೀಮ ಮೇಲೆದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)
 ಏಕೆ ಭೀಮ ?

ಭೀಮ:— ಈ ಕುನ್ನಿಗುತ್ತರಿಸುವೆನು.
 (ಕರ್ಣನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಘರ್ಜಿಸಿ)
 ನೀನಾವ ತೊತ್ತಿನ ಮಗನು ಬೊಗಳು.

(ಕುಂತಿಯು ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಕರ್ಣನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ)

ಕರ್ಣ:— ನಿನಗುತ್ತರವನೀಯುವದು ಈ ಬಾಣ.

(ಬಾಣವು ಭೀಮನ ಗದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಕಾರಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುವದು.
 ಭೀಮ ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಅರ್ಜುನನು ಮುಂಬರುತ್ತಿರುವಾಗ)

ಭೀಷ್ಮ:— ನಿಲ್ಲು ಅರ್ಜುನಾ (ಕರ್ಣನಿಗೆ) ತಪಾಸ್ ವೀರ.
 ಹೇಳೆಯ್ಯು ನಿನ್ನಿರುವ ತೊರ.

ಕರ್ಣ:— ಗಾಂಗೇಯು ಹಿರಿಯರೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿದೆ.
 ಕೇಳಿ, ಸೂತಪುತ್ರನು ನಾನು. ಕರ್ಣನೆಂಬುವರು.

ದ್ರೋಣ:— ನಿನ್ನ ಗುರುವಾರು ?

ಕರ್ಣ:— ಭಾರ್ಗವ.

ದ್ರೋಣ:— (ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಭಾರ್ಗವನ ಶಿಷ್ಯ.
 (ಸ್ವಗತ) ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಜಯವಿಲ್ಲ (ಪ್ರಕಾಶ)
 ಮನ್ನಿಸಿದೆ ವೀರ.

ಭೀಷ್ಮ:— ವೀರ ಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯ ವೀರನೇ ನಿಜ. ಆದರೆ....

ಭೀಮ:— ಸೂತಪುತ್ರ, ಕಾದಲು ಬಂದಿದೆ. ಹ ಹ ಹ.

ಸಾರ್ಥ:— ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ವಂಶವನೆ ಕಿತ್ತು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ
ಭೂಮಿಯನು ಕೊಟ್ಟ ಪರತುರನುನ ಶಿಷ್ಯ !
ಸ್ವಾರ್ಥಿಯು ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲವೆ ನೀನು ?

ಕರ್ಣ:— ಜೋಕೆ ಅರ್ಜುನಾ, ಗುರುವಿನಿಂದಿರುವೊಡೆ
ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯು ನೀಳುವೆನು. ಉಚ್ಛಕ್ತನಾದವರ
ನಡೆವುಲ್ಲವೆ ಇದು ಅಪಾರ್ಥಕ ?

ದ್ರೋಣ:— (ಸ್ವಗತ) ಭಾರ್ಗವ ಧನ್ಯ. (ಶ್ರುತವಾಗಿ)
ಭಾವು ಕರ್ಣ. ಗುಣಕೆ ಮುಕ್ತರನಲ್ಲ.

ಭೀಮ:— (ಘರ್ಜಿಸಿ) ಹಿಂದಿರುಗುವೆನೆ ಮೇಲೆತ್ತುವಿರಿ.

ಕರ್ಣ:— ತೋರಿಸುವೆ ಹಿಂದಿರು ರಾಯನ.
ಅನುಮತಿಯನೀಡು ಗಾಂಧೀಯ, ಅಪಾರ್ಥಕ.

ಭೀಷ್ಮ:— ಸೂತಪುತ್ರನ ಕೂಡ ಕಾದುವದು ಅರಸುಗಳ
ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಕರ್ಣ.....

ಕೌರುವ:— (ನಡುವೆ) ಅರಸರೇ ಏತನಿವು ಕುಲದವರು.
ವೀರರನು ತುಳಿಯುವದು ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮದ.
ಕೌರುವನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛಸ್ತನಿವುಕಳೆದೆಯಿಲ್ಲ.
ವೀರರನು ಅದರಿಸುವದು ಕೌರವನ ಕೆಲಸ.
ಹಿರಿಯರೇ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೇ, ತಿರುಗಿಬಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.
ಮಾಡಿರುವೆ ಕರ್ಣನನು ಅಂಗವಾಧಿಸತಿಯಾಗಿ.

(ದುಃಶಾಸನು ತಡ ಕಿರುಗಿಬಿಟ್ಟು ಕರ್ಣನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು
ಕರ್ಣನನ್ನಾಳಂಗಿಸಿ)

ಹೇಳುವೀರವರ ಅಂಗವಾಧಿಸತಿ ಎಂದು.

ದ್ರೋಣ:— ಗುಣಗ್ರಾಹಿ ಕೌರುವೇಶ್ಯ

ಕರ್ಣ:— ಒಪ್ಪಿಗೆಯು ಹಿರಿಯರೇ, ಅನುಮತಿಯು
ನೀಡುವಿರಾ. (ನಗುತ್ತ) ಬಾ ಅರ್ಜುನಾ.

ಭೀಷ್ಮ:— ಕುಮಾರ, ಇದೀಗ ಮುಖ್ಯ ಸಮಯ.

ದ್ರೋಣ:— ಅಹುದು ಭಾರತವೀರ.

(ಕಾಂತಿಯು ಅನಂದದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರೋರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇಸರಿನಕ ನೋಡುವಳು.)

ಕೌರುವ:— ಬಾ ಕೆಳೆಯ ಕದನ ಸಾಕಿನ್ನು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡೋಣ.

(ಕರ್ಣನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರು ಸರ್ರನೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡುವರು. ಕೌರವನು ಅವನೆಡಗಡೆ ಕೂಡುವನು. ಉಳಿದವರು ತಮಗುಚಿತವಾದ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವರು. ಪುರೋಹಿತರ ವಿಧಿಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕೌರವನು ಮೇಲೆದ್ದು)

ಕೌರುವ:— ಇಂದ್ರಿನಿಂದ ಕರ್ಣನು ಅಂಗದ ದೇಶದ ಅರಸು.

ಭೀಷ್ಮ:— ಇವನೊಬ್ಬ ಭಾರತವೀರ.

(ಜನರು ಭಾರತವೀರನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ತರೆ ಬೀಳುವದು)

ನಾಲ್ಕನೆಯ ನೋಟ

(ಹಸ್ತಿನಪುರದ ರಾಯಬೀದಿ. ಇಬ್ಬರು ಆ ಊರ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮಾತಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಾಯಬೀದಿಯ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಉದ್ಯಾನವೊಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.)

ಒಬ್ಬ:— ಹಾಗಾದರೆ ಭಾರತವು ಕೈಗಟ್ಟುವದೆ ?

ಇನ್ನೊಬ್ಬ:— ಸಂಶಯವೇನು. ಸಂಧಿಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು.
ಕೃಷ್ಣನ ವಿಶ್ವರೂಪವನು ಸಭೆ ಕಂಡಿತು.
ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ನೀನೆಂದು ಕೌರುವೇಶ್ವರ ಕಿಡಿಕಾರಿದ.
ಕಲಿಕರ್ಣ ಕೌರುವೇಶ್ವರನಾಣತಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದ.

ಒಬ್ಬ:— ಛಲದಂಕ ಸುಯೋಧನನು ನೋಡು.
ಜೂಜಾಡಿ ಸೋತ ಪಾಂಡವರ ವಾಡು
ಕಳೆದವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳು ವನದಲ್ಲಿ
ಭೀಮನೆಂತು ನೈರಸ್ಯವನೋ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ:— ಕೀಳು ಮೇಲುಗಳ ಗೀಳು ನೋಡಿ,
ಕುದಿಯುತ್ತಿಹ ಕಲಿಕರ್ಣ ಬಾಡಿ.
ದೃಪದನಂದನೆ ನಿಂದಿಸಿದ ಸೂತನೆಂಬ ಮಾತು
ಕರ್ಣನೆದೆಯಲಿ ಕುದಿದು, ಬಾಣದಲಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.
ಮುಂಬರುವ ಯುದ್ಧದಲಿ ಕರ್ಣನೆ ಓತು
ನಹಿಸುವನು ಅತ್ತನದಿ ನಾಯಕತ್ವವನು.

ಒಬ್ಬ:— ಇನ್ನೂ ಸಂಧಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ:— ಐನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಸಂಧಿ. (ತೆರೆಯಕಡೆ ನೋಡಿ)
ರಣವಾದ್ಯ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿವೆ, ಅದೋ

ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣರಿತ್ತಲೇ ಬರುತಿಹರು. ನಡೆ
ಆ ಉದ್ಯಾನದ ತರುರಾಜಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುವಾ.
(ಹೋಗುವರು.)

(ಕೃಷ್ಣನೇ ರಥವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಕರ್ಣನನ್ನು ತನ್ನ
ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು)

ಕೃಷ್ಣ:— ಕಡುನನ್ನಿಗಾಗರವಾದ ಕಲಿಕರ್ಣ ಬಾರಯ್ಯ.
ನಿನ್ನ ಮೈದುನನು ಕೈವಿಡಿದು ಕರೆವ ನೋಡಯ್ಯ.
(ಎಳೆದು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಕರ್ಣನು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ)

ಕರ್ಣ:— ಭಕ್ತನಿಗೆ ದೇವನೊಳು ಸಲುಗೆಯೆ ಮುರಾರಿ
ನಿಮ್ಮಡಿಯೆ ಲೇಸನೆಗೆ ಅಸುರಾರಿ.

(ಎಳುವನು. ಪುನಃ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಕೂಡಿಸುವ)

ಕೃಷ್ಣ:— ನಿನ್ನ ಘನವಂತಕನುಗುಣವಾಗಿ ನುಡಿದೆ.
ಕುಲವ ನಾಲಿಗೆ ಅರುಹಿತೆಂಬುದನು,
ಜಗದ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು; ಸತ್ಯ ಮಾಡಿದೆ

ಕರ್ಣ:— ದಾನವಾಂತಕ ಸೂತಪುತ್ರನು ನಾನು
ಯಾದವ ಕುಲಾಗ್ರೇಸರನು ನೀನು.
ಅರಣ್ಯದ ಅರಸನು ಅಸುರಾರಿ
ಬಡ ನರಿಯು ಸೂತಪುತ್ರ.

ವಂತವಿಹೀನನು ಸರಿಸಮಾನಿಸಿವೊಡೆ
ವೇದಗಳು ಹುಸಿಯಾಗದಿರುವವೆ ಹರೀ.

ಕೃಷ್ಣ:— ನೋಯದಿರು ಕರ್ಣ ಅವೆಲ್ಲ ಸಟೆಮಾತು
ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ವೇದಗಳ ಬಲಿಗೊಡುವವರ ಮಾತು.
ವಂತವಿಹೀನ ನೀನಲ್ಲ, ಭಾನುವಂತ ಲಲಾಮು
ನರಿಗಳೊಡನಾಡುತ್ತ ನರನಾಯಕನೆಂಬುದನು ಮರೆತೆ.
ಯಾದವರು ಕೌರವರು, ಪಾಂಡವರೊಳು ಭೇದವಿಲ್ಲ.
ಕೇಳಾ ಕರ್ಣ ನೀನಿರಲು ಕದನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.
ನೊಂದಲಪಾಂಡುನ ನೀನು ಯಮನಂದನ ನಿನ್ನನುಜ.

ದೇವಿಕುಂತಿಯು ಪಡೆದೈದುವರಗಳಲಿ ಮೊದಲಿನ
ವರವೆ ನಿನ್ನ ಜನನ. ಕನ್ಯೆತನದಲಿ ನಿನ್ನ
ಹೆತ್ತುದಕೆ ನೆರೆನಾಚಿ, ಇಳಿಯ ಅಪವಾದಕಂಜಿ,
ದೇವರನೆ ನಂಬಿ, ಗಂಗೆಯಲಿ ಬಿಟ್ಟಳು.
ಸೂತ ಸಲಹಿದನು ಮುಂದೆ.

ಕರ್ಣ:— ಹೇಳದಿರು ಕೃಷ್ಣಾ ಕೇಳಲಾರೆನು ಮುಂದೆ.

ಕೃಷ್ಣ:— ರವಿಸುತನೆ ನೋಯದಿರು, ಭುವಿಯ ಬಾಳು
ಬಚ್ಚಿದಲಾರದ ಒಗಟು, ನೋಡುವದೆ ಬರಿ ಹಾಳು.
ಬಾ ಕರ್ಣ ಪಾಂಡವರ ಸೇರು, ಸಿಂಹಾಸನವನೇರು,
ಹಸ್ತಿನಪುರದ ರಾಯಗದ್ದುಗೆಯನೇರು, ಪಾಂಡವರು
ಕೌರವರು, ಯಾದವರು, ನಿನ್ನನೋಲೈಸುವರು.
ಮಹರಾಜ,-ಅಣತಿಯನೀಯೆಂದು ಕೇಳುವರು.
ಈ ಐಸಿರಿಯ ತೊರೆದು ಕೌರುವಗೆ ಆಳಾಗಿ,
ಸುಯೋಧನನ ಬಾಯ್ತುಂಬುಲಕಾಗಿ,
ಜೀಯ ದಸಾದವೆನ್ನುವರೆ ಹೇಳು.

ಕರ್ಣ:— ಸಾಕು ನಾಕಿನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ.

ಕೃಷ್ಣ:— ಕರ್ಣ ಬೇಸರಕಾವ ಕಾರಣವಿಹುದು ?
ಪಾಂಡುತನಯರೆ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರು
ಕುಲವ ಕೇಳುವಡೆ ಸೂರಿಯನ ಸುತ ನೀನು.
ಬಾಕರ್ಣ ಐವರನು ನಿನ್ನ ಪದಕೆ ಕೆಡಹುವೆನು.
ಇಂತೇಕೆ ಕಲ್ಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವೆ. ಒಪ್ಪಿಗೆಯೆ ?

ಕರ್ಣ:— (ಸಂಕಟದಿಂದ) ಬೂದಿಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡವಯ್ಯ ನೀನು.
ನನ್ನ ಜನುಮವನರುಹಿ ಘಾತಿಸಿದೆ ಏನು ?
ಮರುಳು ಮಾಧವ ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಗೆ ಸೋಲುವನೆ?
ಕರ್ಣ ವಂಶವಿಹೀನನೆಂದು ಸಾಗುವನೆ ?

ಕೃಷ್ಣ:— ಹಾಗೆನ್ನದಿರು ಕರ್ಣ ಪಜ್ಜಳಿಸ ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ
ರಾಜಕಾರಣಿಯು ನೋಡುವನು.

ಕರ್ಣ:— ಭಾರತಯುದ್ಧದ ಚರಮಗೀತೆಯನೆ ನುಡಿಸಿದೆ.
ಅರಿಗಳ ರುಂಡವನು ಪೊರೆದವಗೆ ಕಾಣಿಕೆ
ಎಂದು ತರಿದೊಪ್ಪಿಸುವ ಕನಸ ಕಂಡೆ.
ಆದರೆ ಕನಸು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ನೀನು ಮಾಡಿದೆ.
ಕೌರುವನ ಕೊಲೆಮಾಡಿದೆ ಕೃಷ್ಣ.

ಕೃಷ್ಣ:— (ನಿರುತ್ತರನಾಗಿ) ಧರ್ಮವನೆ ಹೇಳಿದೆ ಕರ್ಣ.

ಕರ್ಣ:— ಈ ಮೇಲುಕೀಳೆಂಬ ಧರ್ಮಗಳ ಕಲಹ ಸಾಕಿನ್ನು.
ಕೃಷ್ಣ ಕೌರುವೇಶ್ವರನೆನ್ನ ಜೀವ, ಪನ್ನಗಚಿನ್ವನೆನ್ನ
ಪರಿವಾರ, ಅವನ ವೈರಿಯೆ ನನ್ನ ವೈರಿ.
ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯನು ಕಾಣುವಿ ಶೌರಿ.
ಸೇವೆಯೊಳೆ ಸಗ್ಗವಿದೆಯೆಂಬದನು ತೋರುವೆ.
ಉಚ್ಚನೀಚತ್ವಗಳ ಕಲಹ ಕಡೆಗಾಣಿಸುವೆ.

ಕೃಷ್ಣ:— ನಿನ್ನ ತತ್ವವನು ಮುಂದಿನ ಜಗವರಿವುದು.
ಆದರೆ ಕರ್ಣ ಪಾಂಡವರ ನೆರೆನೋಡು.

ಕರ್ಣ:— ಬೆದರದಿರು ಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರು ನಿನ್ನ ದೇಹ.
ದೇವನನು ನೋಹಿಸೆನು ಬಿಡು ಇನ್ನ ಮೋಹ,
ಮಾರಿಗೌತಣವ ಮಾಡುವೆನು ನಾಳೆ,
ನಿನ್ನೈವರನು ನೇಸರಿನಾಣೆ ನೋಯಿಸೆನು.
ಕೌರುವೇಶ್ವರನಿಗಾಗಿ ಕಾದಿ ಮಡಿಯುವೆನು.
ಉಪ್ಪುಣುಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಋಣ ತೀರಿಸುವೆನು.

ಕೃಷ್ಣ:— ಧೃಡತೆಯೇ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಿರುವದನು ಕಂಡೆ.
ಅರಿಭಯಂಕರ ಭಾರತವೀರ ಕರ್ಣನನು ಕಂಡೆ.
ಧನ್ಯಧನ್ಯ ಕರ್ಣ ನೀನೇ ಧನ್ಯ. ನಿನ್ನಂಥ
ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತ ವೀರರಿನ್ನುಂಟೆ ಭಾರತದಿ
ಸುಯೋಧನ ನಿನ್ನ ಮಾತ ಮೀರನು ಕರ್ಣ
ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು ಸಂಧಿಗಾಗಿ.

ಕರ್ಣ:— ಬೆಂಕಿಯನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಹೊರಟೆರುವಿ ನೋಡು.
ಪಡುವಣ ಕಡಲನಿಳಿಯುತಿರುವ ಸಂಜೆಗೊಪ್ಪ,
ಕಾಳಗದ ಮುಂಬೆಳಕೆಂದು ತೋರುವದು ನೋಡು.
ಹಬ್ಬುತಿದೆ ಸಂಜೆಯೊಳು ರುದ್ರ ಕಂಪು.
ಗೀತೆಯನು ಹಾಡುವ ಅಮರ ಕವಿನೀನು
ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ ರುದ್ರ ವೀಣೆಯನು.
ತೆರೆದು ಮರೆದುಲಿ ನಾಟಕವ ನಡಿಸಿರುವಿ ಏನು ?
ಪಾಂಡವರಿಗಾಗಿ ತಪಿಸುತ್ತಿರುವಿಯಾ ನೀನು.

ಕೃಷ್ಣ:— (ತಲೆದೂಗಿ) ನಾನಿನ್ನು ಬರುವೆ.
ದೇವಕುಂತಿಯು ಬಂದರವಳನಾದರಿಸು.
ನನಗನುಮತಿಯನೀಡು.

(ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯೆಬಿಟ್ಟು ರಥ ವನ್ನೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣನು ರಂಗದ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಏನನ್ನೋ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಕೌರುವನು ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಕೌರುವ:— (ಸ್ವಗತ) ಕೆಳೆಯ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕೊಂಡೊಯ್ದನೆ ?
ಕಪಟನಾಟಕಿ ಎಂಬ ಬಿರುದ ಸಾರ್ಥಕಮಾಡಿಕೊಂಡನೆ.
ಇನಿತುವಿನ ಕರ್ಣನ ನೆರವಿನಿಂದ ನಾನೆನಿತು
ಭವ್ಯ ಸ್ವಪ್ನಗಳ ಕಾಣುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಭಾರತ
ಯುದ್ಧದಲಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ
ಪೂಮಾಲೆ ಸೂಡಿದುದಾದರೆ, ಕೆಳೆಯ ಕರ್ಣನಿಗೆ
ನನ್ನಣ್ಣನೆಂಬುದನರುಹಿ, ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಈ ಮಣಿಮುಕುಟವನ್ನಿಟ್ಟು ಧನ್ಯನಾಗಬಂದಿದ್ದೆ.
(ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಚಿಂತಿಸಿ)
ಕಪಟನಾಟಕಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದೊಡೆ,
ಕಡುಗಲಿ ಕರ್ಣ ಕಾಳಗಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವನೇ ?
(ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಿಸಿ)

ಕೆಳೆತನದ ಕಾವಿನಿತರೊಳು ತಣ್ಣಾಗುವದೇ ?
 ಛಲವೆ ತನ್ನೈಸಿರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ ನನ್ನ
 ಮನಬಯಕೆ ಮಣ್ಣಾಗುವದೆ.

ಕರ್ಣ:— (ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು)

ಅದ್ಭುತದ-ಮೇಲದ್ಭುತವನೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ.
 ನೋಡಿದತ್ತೆಲ್ಲ ಕೌರುವನನೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ.
 (ಆವೇಶದಿಂದ) ಬೆದರದಿರು ಕರ್ಣನಿರುವನಕ ಗೆಳೆಯಾ,
 ಪಾಂಡವರ ಸೈನ್ಯವನು ಯಮಪುರಕೆ ಅಟ್ಟುವೆನು.
 ಅಧಿರಥ ಮಹಾರಥರನುರುಳಿಸಿ ಕಾದುವೆನು.
 ಜಗದ ಭಾರವನು ಕಾಳಗದಿ ಇಳಿಸುವೆನು.

ಕೌರುವ:— (ಆನಂದದಿಂದ) ಕರ್ಣಾ.....

ಕರ್ಣ:— ಕೌರುವೇಶ್ವರಾ,.....

(ಒಬ್ಬರೂ ಭರದಿಂದ ಮುಂಬರಲು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ)

ಪದ್ಮಗಚ್ಚಿಪ್ಪ ಪರಿವಾರವನ್ನುಳಿದು
 ಪಾದಚಾರಿಯಾಗಿ ಒಂದ ಕಾರಣವನರಿಯ ಬಹುದೆ ?

ಕೌರುವ:— ಕೆಳೆಯ ಕರ್ಣನನೆ ಕಾಣಲು ಬಂದೆ.

ಕಾಳಗವು ಕೈಗಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ನೋಡು.

ಕರ್ಣ:— ಕೌರುವೇಶ್ವರನಾಣತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವೆನು.

ಕೌರುವ:— ಹಾಗೆನ್ನದಿಗು ಕೆಳೆಯಾ. ಕೌರುವ ಕರ್ಣರಲಿ
 ಭೇದವಿದ್ದೊಡೆ ಉಚ್ಛನ್ನಿಚಿತ್ತಕಡೆಯುಂಟು.
 ದೇಹವೆರಡು ಜೀವ ಒಂದೆಂಬುದನರಿಯೆಯಾ ಕರ್ಣಾ.

ಕರ್ಣ:— (ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೌರುವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು)

ದೇಹವನೆ ಸವಿಸುವೆನು ನಿನಗಾಗಿ ಸುಯೋಧನ.

ಕೌರುವ:— ಸೇನಾಪತಿಯ ಮೊದಲ ಪಟ್ಟವಾರಿಗೆ.

ಕರ್ಣ:— ಕೌರುವೇತ್ಸರನ ಇಚ್ಛೆ.

ಕೌರುವ:— ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಬೇಕು ಕರ್ಣಾ.

ಕರ್ಣ:— ಮೊದಲು ಇದಕೆ ಕಲಿಭೀಷ್ಮರೆ ಯೋಗ್ಯರು.
ಅನಂತರ ಗುರುವರ್ಯ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು.

ಕೌರುವ:— ಹಾಗಾದರೆ ಮುತ್ತುಜ್ಜನಿಗಿಂದೇ ಪಟ್ಟವನು ಕಟ್ಟಿ
ಕಾಳಗದ ಕಣಕಿಳಿಯೋಣ.

ಕರ್ಣ:— ಛಲದಂಕ ಸುಯೋಧನನೆಂದು ಜಗದಿ ಸಾರೋಣ.

ಕೌರುವ:— ತ್ಯಾಗದಲಿ ಕಲಿಕರ್ಣ, ಭಾರತವೀರನೆಂದು
ಸಾರೋಣ. (ಹೋಗುವರು.)

—: ತೆರೆ ಸರಿಯುವದು :—

ಐದನೆಯ ನೋಟ

(ಶಯನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನು ಅತ್ತಿರುವ ಇತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವನು.)

ಕರ್ಣ:— ಸರಿಸಾತ್ರಿ ಸರಿದರೂ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಸಿದ್ರೆಯನು,
ಇಂದಿನಾಘಟನೆಗಳು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿವೆ ಮನದೊಡರು.
ಕಲಕುತಿವೆ ನನ್ನ ಅಂತಃಕರುಣವನು.
ಕೌರುವನಿಗಾಗಿ ಎದೆವೀಣೆ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ.
ವೈರಿಗಳನಳಿಸಿ ಕೌರುವನ ಯುಣತೀರಿಸಲೆಂದಿದ್ದೆ.
ಆದರೆ (ಸಂಕಟದಿಂದ)
ಸುಯೋಧನನ್ನು ರಕ್ತಮಡುವಿನಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು
ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬೇಕಾಯಿತೆ ?
(ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ನೆರಳುಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)
ಯಾರದೀ ನೆರಳು. (ವಿಚಾರಿಸಿ) ಯಾಚಕರಿರಬಹುದು
(ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಅಶ್ವರ್ಯದಿಂದ) ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು
ತೋರುತ್ತಿದೆ. (ವಿಚಾರಿಸಿ)
ಪೆಣ್ಣಾದೊಡೇನಂತೆ, ಎನ್ನರಸಿಯನ್ನುಳಿದವರು
ತಾಯಂದಿರಲ್ಲವೆ ನನಗೆ. ಒಳಗೆ ಬಾ ತಾಯಿ.
(ಕುಂತಿಯು ಅವಗುಂಠನವತಿಯಾಗಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು)
ಬಂದುದೇತಕೆ ತಾಯಿ.

ಕುಂತಿ:— ಪುತ್ರ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ.

ಕರ್ಣ:— ನಿಮ್ಮ ಮಗನಾರು ತಾಯಿ ?

ಕುಂತಿ:— ನೀನು ಕುಮಾರ. (ಮುಸುಕನ್ನು ತೆರೆಯುವಳು)

ಕರ್ಣ:— (ಅಶ್ವಾರೂಢರಾಗಿ) ಯಾರು ? ಕುಂತೀದೇವಿ.
ಪಂಚಪಾಂಡವರ ಜನನಿ. (ನಮಸ್ಕರಿಸುವನು)

ಕುಂತಿ:— ಆಹುದು. ಆದೇನು ಮಗನ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಇದೀಗ
ಬಂದಿರುವೆ.

ಕರ್ಣ:— ಶ್ರೀಲೋಕವೀರ ಪಾರ್ಥನ ತಾಯಿಯೂ ಭಿಕ್ಷೆ
ಬೇಡಬೇಕಾಯಿತೆ ? ಅದೂ ಸೂತ ಸುತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ.

ಕುಂತಿ:— ಸೂತಸುತನಲ್ಲ

ಕರ್ಣ:— ಬೇಡ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲವನು ತಿಳಿದಿರುವೆ.

ಕುಂತಿ:— ಹಾಗಿದೋಡೆ ತಾಯಕರುಳನರಿಯಲಾರಿಯಾ ?

ಕರ್ಣ:— ಅಂದು ಗಂಗೆಯಲೆನ್ನ ಬಿಡುವಾಗ ನಿನ್ನ
ಕರುಳರಿಯಲಿಲ್ಲವೆ. ಸೂತಪುತ್ರನು ನೀನೊಂದು ಭೀಮ
ನಿರ್ದಿಸುವಾಗ ತಾಯ್ಕರುಳು ಮಲಗಿತ್ತೆ ಹೇಳಿವ್ವು.
ತುಂಬಿದಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀಂ, ಕುಳಿತು
ಕೇಳಿದಾ ವೇಳೆಯಲಿ, ಮುಂಬರಿದು
ನನ್ನಮಗನಿನೊಂದು ನುಡಿಯಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ?
ಜಗದ ಭಯವಿನಿತು ಬಲವಂತವಾಗಿದೋಡೆ
ಅದು ಕರುಳಲ್ಲ; ಕರಗಸವು ತಾಯಿ.

ಕುಂತಿ:— (ಕಿವಿಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು) ಬೇಡ ಕರ್ಣಾ ಕೇಳಲಾರೆ
ಕಿವಿಯೊಡಿನ ಮಾತುಗಳ. ಹೆಣ್ಣುಬಾಳನರಿಯದಾಳೆ.
ಏಕನಿತು ಇರಿಯುತಿರುವೆ ಮಗೂ.

ಕರ್ಣ:— (ನಿಟ್ಟು ಸಿರುಪಿಟ್ಟು) ಭೇದದೊಳು ಹೊಕ್ಕಿರಿದೆ ಅಸುರಾಂತಕಾ!
ಹೇಳಿವ್ವು ಕೌರುವರಾಯನೂ ನಿನ್ನ ಮಗನಲ್ಲವೆ ?
ನಿನ್ನಮಗ ಕರ್ಣ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳುವನು,
ನಿನ್ನ ಮನಬಯಕೆಯನು ಹೇಳುತಾಯಿ.

ಕುಂತಿ:— (ಕರ್ಣನ ಕೈಹಿಡಿದು) ಮಗುವೆ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ
ಆಗ್ರಹವೆ ? ಕರುಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಯು ನಿಡುವಿಯಾ ?
ಬಾ ಬೇಡ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಕರ್ಣ:— ವೀರಮಡದಿಗೊಪ್ಪುವ ಮಾತೆ ಇದು,
ಹರಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾಯಿ. ಮಡಿಯುವನು
ನಿನ್ನ ಮಗ ನಾಳಿನ ಸಮರಾಂಗಣದಿ.

ಕುಂತಿ:— ಹಾಗಾದರೆ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಕದನವನ್ನು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ
ಈ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯತಾಯಿ ಬದುಕಿರಬೇಕೆ ?

ಕರ್ಣ:— ಹೆತ್ತವಳಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ, ಗುರುವಿಗೆ ಬೇಡಾಗಿ,
ಭೂಮಿಯುನು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮತ್ತೆ ತದರಿಸಿ
ಕೆಳೆಯನೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಕರೆದ ಕೌರುವಗೆ
ನೋಸಮಾಡಲೆ ಹೇಳು ತಾಯಿ ?

ವೀರಕುಂತಿಯ ಮಗನೆಂದೆನಿಸಿ, ರವಿಂ
ಪಿತನೆನಿಸಿ ಘನತೆಯನು ಪಡೆದ ಕರ್ಣ,
ಸ್ವಾಮಿ ಘಾತಕನೆಂದು ಜಗ ನಗದೆ ಮುಂದೆ ?
ಇದು ನಿನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಕೇಡಲ್ಲವೆ ತಾಯೀ ?

ಕುಂತಿ:— (ನಿರೋಪಾಯಳಾಗಿ) ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ಮಗೂ. ಹೊರಡಲೆ ನಾನು.

ಕರ್ಣ:— ಕರ್ಣನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದವರು, ಮರುಳಲಾರರು
ಬರಿಗೈಯಿಂದ. ಕರ್ಣನ ಕೊನೆಯಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಗ
ತಾಯಿಗಾವ ನೆರವುಬೇಕು ಹೇಳಮ್ಮ.

ಕುಂತಿ:— ತೊಟ್ಟಬಾಣವನು ಮತ್ತೆ ತೊಡದಿರು ಮಗೂ.

ಕರ್ಣ:— ಆಗಲಮ್ಮಾ. (ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಕುಂತಿ:— (ದುಃಖದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ)
ಎನೆಂದು ಅಶೀರ್ವದಿಸಲಿ ಮಗೂ.

(ಕುಂತಿಯು ಹೋಗುವಳು. ಕರ್ಣನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡಿ
ನಿಟ್ಟು ಸಿರೊಂದನ್ನು ಬಿಡುವನು.)

—: ತೆರೆ ಸರಿಯುವದು :—

ಆರನೆಯ ನೋಟ

(ಸ್ಥಳ:— ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ. ಒಂದೆಡೆ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೌರವರ ಸೈನ್ಯ. ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಹೆಣಗಲು ತುಂಬಿವೆ. ಭೀಮನು ಸೀಳಿದ ದುಃಶಾಸನನ ಶವವನ್ನೂ ರಕ್ತರಂಜಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅರ್ಜುನನ ರಥವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತ ಕೃಷ್ಣನು ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ:— ಕಣ್ಣಾಣದಲೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನೆ ಮಾಡಿದೆ ಪಾರ್ಥ.

ಪಾರ್ಥ:— ಮುರಾರಿ ಯಮನಂದನನ ಮಾತು ಉರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಿದೆಯ. ಕರ್ಣನನ್ನು ಲಿದವರು ವೀರರಲ್ಲವಂತೆ ಅಹುದೆ?

ಕೃಷ್ಣ:— ಭೀತಿಮುತ್ತಿದೆ ಅರ್ಜುನಾ ಧರ್ಮಜನನ್ನು.
ಕರುಣೆಯಲಿ ಕೈಕಾಯ್ದ ಕರ್ಣ ನಿನ್ನಣ್ಣನನ್ನು.
ಕರ್ಣ ಮುನಿದು ಕಾದಿದೊಡೆ ಕೇಳರ್ಜುನ,
ನಿನ್ನೆ ಧರ್ಮಜನ ಸಾವಿನೊಡನೆ ಕಾಳಗದ
ಚರಮಗೀತೆಯನೆ ನುಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅರ್ಜುನ:— ಸಾಕು ಕೃಷ್ಣಾ. ಕೇಳಲಾರೆ ಬರಲಿ ಕಲಿಕರ್ಣ,
ನೋಡುವಿಯಂತೆ ಗುಣಾರ್ಣವನ ಶೌರ್ಯ.

(ಕರ್ಣನ ಸಾರಥಿ ಶಲ್ಯನು ಮುಗುಳುನಗೆ ನಗುತ್ತ ಕರ್ಣನ ರಥವನ್ನು ಅರ್ಜುನನ ರಥಕ್ಕೆ ದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ:— ಅದೋ ಅರ್ಜುನಾ ಕಲಿಕರ್ಣ.

(ಕರ್ಣನು ದುಃಶಾಸನನ ಶವದತ್ತ ನೋಡಿ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲುವನು.)

ಅರ್ಜುನ: — ಕಡುಗಲಿತನಕಾಗರನಾವ ಕಲಿಕರ್ಣ
 ನನ್ನ ಹೆಸಗೇಳಿದೊಡೆ ಸೈರಿಸದಿದ್ವೇನೀನು,
 ನಾನಿನ್ನೆದುರು ನಿಂತಿರಲು ಏಕಿಂತು
 ಮೌನದಲಿ ನಿಂತು “ಸೆಚ್ಚಿಯ ಬಳ್ಳಂ ಕಿರಿದುಂ”
 ಎಂಬ ನುಡಿಯಂ ಸತ್ಯವನೆ ಮಾಡಿದೆ.
 ಕಾಳಗದ ಕಣಕಂಜಿ ಬಾಳುವರೆ ಕಲಿಗಳು ಕರ್ಣಾ ?

ಕರ್ಣ: — ಎಲೋ ಅರ್ಜುನಾ ಅರಸನನುಜನ ಸತ್ಯಳನ್ನು
 ನಿನ್ನ ಕರಳಂ ಕಿತ್ತು ತೆಗೆಯಲೆಂದಿದ್ದೆ.
 ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಡೆ ಕೇಳಿ ಪಾರ್ಥ,
 ಮೂಡಣದ ರವಿ ಪಡುವಣದಿ ಮೂಡುವನು.
 ಕಡಲು ಬತ್ತುವದು. ಧರೆ ಬಿರಿಯುವದು.
 ಧರೆಯ ಸಿರಿಗಾಸಿಸುವನಲ್ಲ ಕಲಿಕರ್ಣ.
 ಜಸವೊಂದೆ ಜಗದಿ ಸ್ಥಿರನೆಂದು ನಂಬಿಹನು.
 ಹುಚ್ಚಿದವಗೊಮ್ಮೆ ಮರಣತಪ್ಪುದೆಂಬುದನು
 ತಿಳಿದಿರುವ. ಹುರುಡಿಸುವದು ವೀರತೆಯ
 ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲವೆಂಬುದನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ಹರಿಯು.
 (ಅರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)

ಕೃಷ್ಣ: — (ಸ್ವಗತ) ಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತು ಎರಡನೆಯ ಗೀತೆ.
 ಆದರೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಂಧು ಪ್ರೀತಿ ಬರುವಂತೆ
 ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅದನಲ್ಲೆ ಕಡಿಯುವೆನು.
 (ಸ್ರಕಾಶ) ಗುಣಾರ್ಣವನ ಶೌರ್ಯವೆಲ್ಲಿ ?
 ಪಾರ್ಥ ಬಿಡು ಬಾಣ.

ಅರ್ಜುನ: — (ಕರ್ಣನಕಡೆ ತಲೆವಾಗಿ) ವೀರ ಕರ್ಣನಿಗೆ
 ಸುಸ್ವಾಗತವನೀಯುವದು ಈ ನನ್ನ ಸರಳು.
 ಜಯ ಗೋವಿಂದ. (ಬಾಣಬಿಡುವ)

ಕರ್ಣ: — ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಿದೆ ಈ ನನ್ನ ಬಾಣ.

(ಇಬ್ಬರೂ ಭಯಂಕರ ಬಾಣ ಬಿಡುವರು. ಕಾಳಗದ ಕಣವು ಬಾಣದಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗುವದು.)

ಶಲ್ಯ:— ಕರ್ಣ ಈ ಸರಳುಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ
ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕೈಕೊಂಡು ವೈರಿಯನು
ಯಮಪುರಿಗೆ ಅಟ್ಟು.

ಕರ್ಣ:— ಹೂಂ

(ಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಣವನ್ನೊಂದು ತೆಗೆದು ಬೀಸಿ ಹೂಡುವನು. ಕೂಡಲೇ ಭೂಮಿ ನಡುಗುತ್ತದೆ. ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ನೋಡ ಕವಿಯಿ-
ಲಾರಂಭಿಸುವವು.)

ಶಲ್ಯ:— ಧರೆನಡುಗುತ್ತಿದೆ ಕೇಡು, ಕೇಡು. (ಹಿಂತಿರುಗಿ)
ಓ, ಎದೆಗೆ ಗುರಿಯಿಡು ವರಿಸುವಳು ಜಯಶ್ರಿ.
ಸುಂರೋಧನನ ನಂಬುವಳು ರಾಜಶ್ರಿ.

ಕರ್ಣ:— (ಸ್ವಗತ) ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಡೆ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕಲಂಕ.
ತಾಯಿಗಿತ್ತು ಮಾತು ನೀರಿಸಲ್ಲಿ ಬರೆದಕ್ಷರ.
ಕರ್ಣನೊಳು ಮೋಸಕೆಡೆಯಿಲ್ಲ. (ಪ್ರಕಾಶ)
ತೊಟ್ಟುಂಬು ಬದಲಿಸಿದ ಕರ್ಣನಿವನೊಂದು
ಜಗನಗದೆ ಹೇಳು ಶಲ್ಯ. (ಕವಿಯವರಿಗೆ ಜಗ್ಗಿ ಬಾಣವನ್ನು
ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕತ್ತೆ ಮುಸುಕುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರ
ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ “ಅಯ್ಯೋ ಪಾಥಾನ ಕೊರಳು ಹಾಕಿತು” ಎಂಬ
ಚೀತ್ಕಾರ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಕಾವಂತರ ಅರ್ಜುನನ ರಥವು
ಸಾವಕಾಶ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜುನನ ಕೀಟವು ಆಕಾಶದಿಂದ
ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.)

ಅರ್ಜುನ:— ಇದೇನು ಮುರಾರಿ.

ಕೃಷ್ಣ:— ಇದುವೆ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರ. ಪಾಂಡವವನದ ಅತ್ಯುಪೇನ.
ಸೇಡಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದು ಕುಳಿತ್ತು ಕರ್ಣನಲ್ಲಿ.
ಕರ್ಣ ಗುರಿ ಬದಲಿಸದೆ ಎಟ್ಟ.

ರಥವನೆಂಟಂಗುಲನೊತ್ತಿದೆನು ಭೂಮಿಯಲಿ.
ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರ ಕಿರೀಟವನೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತು.
ತಲೆಯೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಲಿ.

(ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣನೆಡೆ ಬಂದು ಮತ್ತೆತೊಡು
ಎಂದು ಕಾಡುವದು.)

ಶಲ್ಯ:— ತ್ವರೆಮಾಡು ಕರ್ಣಾ ಮರಳಿತೊಡು
ತಡಮಾಡಿದೊಡೆ ಕಾರ್ಯ ಕೇಡು:

ಕರ್ಣ:— ತೊಟ್ಟುಂಬು ತೊಡುವವನು ನಾನಲ್ಲ ಶಲ್ಯ.

ಶಲ್ಯ:— ನನ್ನ ಮಾತು ಮೀರುವದು ಲೇಸಲ್ಲ,
ಪರಿಣಾಮ ಭೀಕರವು ಕರ್ಣ.

ಕರ್ಣ:— ಕಲಿಕರ್ಣ ಅನ್ಯರ ನೆರವ ಬಯಸುವವನಲ್ಲ.

(ಶಲ್ಯನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಬಿಸುಟ ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು.
ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ.)

ಶಲ್ಯ:— ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿಗಳು. ಭೀಷ್ಮನು
ಶಿಖಂಡಿಯ ನೆವವಿಡಿದು ಮಲಗಿದ.
ಅರ್ಜುನ ಗಾಳಿವಾತಿನಲಿ ತೇಲಿದ.
ಇದೀಗ ಕರ್ಣನ ಸರತಿ. (ಹೋಗುವನು).

ಕರ್ಣ:— (ನ ಕೈ) ಅವರಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ.

(ಕರ್ಣನು ತಾನೇ ರಥವನ್ನು ನಡಿಸಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತಾಗುವನು. ಕೃಷ್ಣನು
ಮುಗುಳುನಗೆ ನಗುತ್ತ)

ಕೃಷ್ಣ:— (ಸ್ವಗತ) ವೀರನೆಂದರೆ ಇವನಲ್ಲದಿನ್ನಾರು ?
ಚಾಗದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನು ಜಗಕೆ ತೋರಿಸುವೆನು.

(ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕರ್ಣನ ರಥವು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳುವದು. ಕರ್ಣನು ರಥದಿಂದಿಳಿದು
ಗಾಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತತೊಡಗುವನು. ಮುಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ:— ಭಿಕ್ಷೆಯ ನೀಡು ಕರ್ಣಾ.

ಕರ್ಣ:— (ಮೇಲೆದ್ದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ)
ಬೇಡು ಬೇಡು ಕಪಟನಾಟಕಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ:— ಬಾಯಾರುತ್ತಿದೆ ನೀರುಣಿಸು ಕರ್ಣಾ.

ಕರ್ಣ:— ಕಾಳಗದ ಕಣದಲ್ಲಿ ನೀರೆಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು.
ನನ್ನೆದೆಯಲಿರುವ ಅಮೃತವನೆ ಕೊಡುವೆ.

(ಬಾಣದಿಂದ ಎದಸೀಳಿ ಅಮೃತಕಲಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುವನು.)

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ:— ಭಾರತ ವೀರನ ಕೀರ್ತಿ ಬಹುಕಾಲ ಬೆಳಗಲಿ.
(ಹೋಗುವನು. ಅವನು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ)

ಕರ್ಣ:— ನೀನೆಂಥ ಮರುಳನೋ ಮುರಾರಿ.

(ಮತ್ತೆ ರಥದ ಗಾಲಿಗಳನ್ನು ಕೀಳತೊಡಗುವನು.)

ಕೃಷ್ಣ:— ಸಾರ್ಥ ಇದುವೆ ಸಮಯ ತೊಡು ಬಾಣ,
ಇದು ಮೀರಿದರೆ ಕರ್ಣನು ಅಜೀಯ ಕಾಣಾ.

ಅರ್ಜುನ:— ಕೃಷ್ಣಾ, ಕರ್ಣನೀಗ ಏಕಾಕಿ. ಬಿಲ್ ಬಿಸುಟಿ
ರಥವನೆತ್ತುತ್ತಿರುವ. ನೀತಸ್ತಧಾರಿಯನು
ಕೊಲ್ಲುವದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವೆ ಮುರಾರಿ.
ಹಿಡಿಯಲಾರೆ ಬಾಣಗಳೆ, ತುಂಬುತ್ತಿದೆ ನನ್ನದೆ,
ಕಾಣದಾ ಕೈಯೊಂದು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣ:— (ಸ್ವಗತ) ಅಣ್ಣನೆಂಬರಿವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ.
ಭಾವನೆಗೆಡೆಕೊಟ್ಟೊಡೆ ನನ್ನ ಗೀತೆ ವೃಥಾ. (ಪ್ರಕಾಶ)
ಎಲೋ ಅರ್ಜುನಾ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಅಭಿಮನ್ಯುವಂ
ಕೊಂದವರು ಕೌರುವರಲ್ಲವೆ ?
ಕೌರುವ ಕರ್ಣರಲಿ ಭೇದವುಂಟೆ.
ಈ ಸೂತವೃತ್ತನಿಗೆ ಮಣಿಸೆಯಾದೊಡೆ

“ ಸಂಜಿಯೊಳಗಾಂ ಸೂರ್ಯಸುತನಿಕ್ಕುವೆ”ನೆಂದು
ಅಣ್ಣನಿಗಿತ್ತ ಮೂಳು ಮಸಿಯಾಗದಿರುವದೆ.
ನೀ ಮರೆತರೆ ಮರೆ. ನಾನೇ ಆ ಕಜ್ಜವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳೆ.

(ಕೃಷ್ಣನು ಚಕ್ರವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಏಳುವದು.
ಕರ್ಣನ ಬಾಣವೊಂದು ಕಿಡ್ಡಿಯಿರುತ್ತ ಬಂದು ಕೃಷ್ಣನ ಎದೆಗೆ ತಾಳುವದು.)

ಕೃಷ್ಣ:— (ನರಳಿ) ಹಾಯ್ ಮಾರ್ಥ.

ಮಾರ್ಥ:— (ಕೆರಳಿ) ಕರ್ಣ ದೇವರನು ಸ್ಮರಿಸು. ಈ ಬಾಣ
ಗಿರಿಜೆಯವರ. ಈ ಅಂಜಲಿಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲೆ ನಿನ್ನವಸಾನ.

(ಕರ್ಣನು ಬಂದು ಕೈಯಿಂದ ರಥವ ಗಾಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತ,
ಬಿಲ್ಲಿನ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ
ಯೋಂಕರಿಸುವನು. ಕರ್ಣನು ಅಮೇಲೆ ಬಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ
ಕಳೆಗುದಿ ಅನಂತರ ತಲೆಮೂಗುತ್ತ)

ಕರ್ಣ:— ಗುರುವಿನ ಶಾಸನವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ.
ಅಸ್ತ್ರಗಳೊಂದೂ ತಿಳಿಯವು. ಕತ್ತಲೆ ಕವಿಯುತ್ತಿದೆ.
ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕಡೆಗಾಲ ಬಂತೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿದೆ.

(ಅರ್ಜುನನ ಅಸ್ತ್ರವು ಭೋಲೆಂದು ಬಂದು ಕರ್ಣನಿಗೆ ತಾಳುವದು. ಕರ್ಣನು
ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ರಥವನ್ನೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಕರ್ಣ:— ಕೆ - ಳೆ - ಯಾ ಕೌ - ರು - ವೇ - ತೈ - ರಾ
ನಾ - ನಿ - ನ್ನು ಬ - ರು - ವೆ ಆ - ಮ್ಮಾ
ರಾ - ಧೆ ಕುಂ - ತೀ ಮು - ರಾ - ರಿ
(ಮುಳುಗುವ ನೇಸರಿನತ್ತ ತಿರುಗಿ) ಬ . ರು . ವೆ . ತಾ . ತಾ
(ಕಣ್ಮಜ್ಜುವ. ಪ್ರಜ್ಞೆಲಿರುವ ಕಳೆಯೊಂದು ಕರ್ಣನ ದೇಹದಿಂದ
ಹೊರಬಿಡು ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ನೇಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಪಡುವಣ
ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವದು. ಕಾರುವೇಶ್ವರನೂ, ಅವನ ಹಿಂದೆ
ರಾಧೆಯೂ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಕೌರುವ:— ಹಾಯ್ ಕೆಳೆಯ ಕರ್ಣಾ.....

(ಮೂರ್ಛಿತನಾಗುವನು.)

ರಾಧೆ:— ಹಾಯ್ ಮಗನೇ. (ಕರ್ಣನನ್ನಪ್ಪಿ ಬೀಳುವಳು.)

—:(ತೆರೆ ಸರಿಯುವದು): —

—: ತೆರೆದು ಹಿಂದೆ :—

ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳೆನೊ ಪೆರವಾರುವನೊಂದೆ ಬಿತ್ತದಿಂ |
ನೆನೆಯೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರದೊರೆ ಕರ್ಣನೇರು ಕ ||
ರ್ಣನ ಕಡುನನ್ನಿ ಕರ್ಣನಳವಂಕದ ಕರ್ಣನುತಾಗಮೆಂದು ಕ |
ರ್ಣನ ಪಡೆವಾತಿನೊಳೊ ಪುವಿದು ಕರ್ಣ ರಸಾಯನಮೆತ್ತಿ ಭಾರತಂ ||

ಪಂಪ.

❖: ಮುಗಿದುದು :❖

ಸಿವನ ಸೋಲು

“ಸಿವನ ಸೋಲು” ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕೃತಿಯನ್ನು
ಮಹಾಕವಿ ಆಂಡರ್ಯನ ಅಡಿಪಾವತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅರ್ಪಿಸಿದೆ.

೧ನೆಯ ನೋಟ

(ಕಾವನ ಚಾವಡಿ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಆಸನಗಳು. ಹಲಗವು ಮನ್ನೆಯ ರಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಿಂಗಿಗಳು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.)

ಬಿರಯಿಗಳೆಂಬ ಮಿಗಂಗಳ ಬೇಂಟೆಕಾರ.
ನೀರೆಯರ ಮನಸೆಳೆವ ಸೊಗಗಾರ.
ಮದಿಸಿದರಿಗಳೆಂಬಾನೆಗಳ ಮಾವುತ.
ಸೆಣಸಿದವರಂ ಕಡಿದೊಟ್ಟುವ ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲ.
ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯ ಅರಸ ಕಮ್ಮಂಗೋಲ.
ತ್ರಿಭುವನ ಬೀರ ಅಲರ್ಗಣೆಯ.
ಸಿಂಗಾರಕಾಗರಮಾದ ನನೆಗಣೆಯ.
ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಕಾವ
ತಡೆದವರಿಗುತ್ತರಿಸುವವು ಪಂಚಬಾಣ.
ಕಂಪಿನಪೊಳಲರಸರಿಗೆ ಜಯಕಾರ.
ಜಯ ಜಯಕಾರ ಜಯಕಾರ.

(ಕಾವನು ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಸಭಿಕರು ಎದ್ದುನಿಂತು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವರು. ಕಾವನು ಮಣೆಗದ್ದಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿ ಸುವನು.)

ಕಾವ:— ಎನ್ನೊಲಿಮೆಯ ಮನ್ನೆಯರೆ, ಮಂಡಿಸಿರಿ ನಿಮ್ಮಾಸನದಿ.

ಮನ್ನೆಯರು:— ಪ್ರಭುವಿನಪ್ಪಣೆ, (ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು)

ಕಾವ:— ಕಂಪಿನಪೊಳಲ ಪುರನಿವಾಸಿಗಳೆ ಕೇಳಿ.

ನಿಮ್ಮರಾಯನಿಂದಾವ ನೆರವು ಬೇಕು ಹೇಳಿ.

ನೀವೆನ್ನ ಎದೆಯೊಲವಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳು.

ನಿಮ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿದೆ ನನ್ನ ಕೀರ್ತಿ.

ಪ್ರಜೆಯೊಬ್ಬ:— ಪ್ರಭುವಿನ ರಾಜ್ಯದಲಿ ಆಶೆಗಳಿಗೆಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಶಾಂತಿನೌಕೆಯಲಿ ಸಾಗಿಹುದು ನಮ್ಮ ಬಾಳು.

ಕಾವ:— ಹಾಗಾದರೆ ಸಗ್ಗವೆನ್ನ ರಾಜ್ಯಕೆಣೆಯಿಲ್ಲ.
ಪ್ರಜರ ಶಾಂತಿಯಲಿ ಸಲಹುವನ ಸುಖವಿಹುದು.
ಅವರಾನಂದದಲ್ಲಡಗಿಹುದು ನನ್ನ ಶಾಂತಿ.

ಮನ್ನೆ:— ಪ್ರಜರ ಅನುಮತಿಯಂತೆ ಪಾಲಿಸುವ
ನನ್ನೀರಾಜ್ಯ, ಸತ್ಯ ಶಾಂತತೆಯ ಬೀಡು.

(ಸೇವಕನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಮಣಿದು)

ಸೇವಕ:— ಪ್ರಭುವೆ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಯಲಿ ನರ್ತಕಿಯರು
ಕಾದುನಿಂತಿಹರು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— ಬರಮಾಡು. ಭರತನಾಟ್ಯವ ನೋಡಲೆಳಿಸುವೆನು.

(ಸೇವಕನು ಮಣಿದು ಹೋಗುವನು. ನರ್ತಕಿಯರು ಬರುವರು. ಭರತ
ನಾಟ್ಯ ಮುಗಿಯುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಸೇವಕನು ಬಂದು ಮಣಿದು)

ಸೇವಕ:— ಪ್ರಭುವೆ ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ದರುಶನಕಾಗಿ
ದ್ವಾರದಲಿ ಕಾದು ನಿಂತಿಹನು, ಅವಸರದ
ಕಜ್ಜವೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವನು.

ಕಾವ:— ಬರಮಾಡು.

(ಸೇವಕನು ಹೋಗುವನು. ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ ಬಂದು ಕಾಣಕೆಗೊಟ್ಟು -ಕ್ಕೆ
ಮುಗಿದು ನಿಲ್ಲುವನು.)

ಕಾವ:— ಅವಸರಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ?

ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ:— ಕೇಳರಸ, ನಿನಗೆಂದು ತಲೆವಾಗದ,
ನಿನಗಲ್ಲದ, ನಿನ್ನ ವೇಳೆ ಗಾಯದ,
ಹಿರಿದುದನು ನಿನಗೆ ಬಿಸಕ್ಕೆಯ್ದ ಬಾಳದ,
ನಿನಗೋಡದ, ಹಗೆಗಳಿಹರೆ ಧರಣಿಯಲಿ.

ಕಾವ:— (ತಲೆಸೆಸಗಿ) ಮುಂದೆ ?

ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ:—ಆದರೀಗಳೆ ಸಿವನೆಂಬ ದುಟ್ಟ ಗೊರವನು,
ಮಂಜುವೆಟ್ಟವನು ಗೊಟ್ಟಮಾಡಿ, ಕಿತ್ತಡಿಗಳನು
ಮರುಳ್ಳೆಡೆಗಳನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮಡಿಗಳನು
ಮರೆದು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳ್ತ ಹಾವು
ನೇವಾಳಮಾಗೆ ಮೆಯ್ಯರಿಯದಿರ್ಪನು.

ಕಾವ:— (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಮರುಳರಸನ ಮರುಳ ಬಿಡಿಪನು ಕಾವ.

ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ:—ಕೇಳೊಡೆಯ,
ತಳಿರೆಂದೊಡೆ, ಒಸಗೆಯೆಂದೊಡೆ,
ಗಿಳಿಯೆಂದೊಡೆ, ಕರೆವಕೋಗಿಲೆಗಳೆಂದೊಡೆ,
ಬಂದೆಳಮಾವೆಂದೊಡೆ, ಗೊರವನೊಡ್ಡಮುರಿವ.

ಕಾವ:— (ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ) ಗೊರವನ ಗರ್ವವನು ಗಾಳಿಯಲಿ
ತೊರುನೆನು.

ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ:—ಆಲಿಸು ಅರಸ.
ಪುದಿದುರಿಗಣ್ಣನಾಳೆಯನದೇವೊಗಳ್ಳಿನು,
ಮುಟ್ಟಬಾರದು ಮುಗುಳೆಂದು,
ಬಾಯ್ತೆರೆಯಬಾರದು ಬನಮೆಂದು,
ಸೂಡಬಾರದು ಸಂಪಿಗೆಯೆಂದು,
ಕೈದುಡುಕಬಾರದು ಕೊಳನೆಂದು,
ತೋರಬಾರದು ತಾನರೆಯೆಂದು,
ಉಸುರಬಾರದು ಹೊಸ ಸುಗ್ಗಿಯೆಂದು,
ತನ್ನ ಮಂಜುವೆಟ್ಟದೊಳರಸ.

ಕಾವ:— ಮಂಜುವೆಟ್ಟವನು ಪಾತಾಳಕೊತ್ತುವೆನು.

ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿ:—ಕೇಳು ಪ್ರಭು.
ಸರಿಯೊಳಾದೊಡಮಂಚೆಯೆಂಬುದನು,
ಕೆರೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಬಾಳೆಯೆಂಬುದನು,
ಸಿರಿಕಂಡದೊಳಾದೊಡಂ ಆರಡಿಯೆಂಬುದ;
ಕೊಡಗೂಸಿನುಡಿಗೆಯೊಳಾದೊಡಂ

ಸೋಗೆಯೆಂಬುದನು,
 ಬಿದಂಡೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಹಾಡೆಂಬುದನು,
 ಕೇರಿಯೊಳಾದೊಡಂ ನೆರೆಯೆಂಬುದನು,
 ಚಪ್ಪರಣೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಹೆಣ್ಣೆಂಬುದನು,
 ಸೈರಿಸನು.

ಕಾವ:— ಗೊರವನಿಗೆ ಕೇಡು ಕಾದಿದೆ.

ಜೊನ್ನವಕ್ಕ:— ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹೋದಿರುಳು ಕಾಳಗವನು ಕಾದಿ

ಮನ್ನೆ:— (ನಡುವೆ) ಕಾವನೊಡನೆ ಕಾಳಗವೆ ?

ಜೊನ್ನ:— ಅಹುದು. ತಾರಗೆಗಳಿರಿವವು.

ನೈದಿಲೆಗಳು ನೀರಲಿ ಹೊಕ್ಕವು.

ಕಡಲು ಮೈಯ್ಯರ್ಚಿತು.

ಭುವನತಲ ಮಬ್ಬಗವಿಯಿತು.

ಮನ್ನೆ:— ಏಕೆ ?

ಜೊನ್ನ:— ಆ ಗೊರವ ಪೆರೆಯನು ಬಾಳ್ವೆಲೆವಿಡಿದುದಕೆ.

ಕಾವ:— ಕಲಿತನದಿ ಜರನ ಹತ್ತುವೆನು.

ಕಟ್ಟಿ ತೂಗುವೆನು ಒಂಭತ್ತು

ಗರಗಳನು, ಗೊಂಟೆ ಎಂಟರೊಳು.

ಕಡಂಗಿ ಕುಡುವೆ ಕಡಲನೇಳು.

ತಳ್ತಾರಲಂ ಪೊಯ್ದು ತೂಗುವೆನು.

ಐದುಮೊಗದವನ ಕೆಡಹುವೆನು.

ನಾಲ್ಕು ದಳಗಳ ನೂಕಿ ನುಗ್ಗುವೆನು.

ಮೂರಡಿಯಿಟ್ಟ ನಚ್ಚಿಯೆರಡಂತೊಂದಾಗಿ

ನೋಡುವೆನು.

ಬಕಂತೆ:— ಒಡೆಯನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾವುದಿದೆ.

ಕಾವ:— ಇದಿರಾಗುವ ನಾರೆನಗೆ, ಮಾರಿಗೆ,
 ತ್ವರಿತದಲಿ ಮಂಜುವೆಟ್ಟಕೆ ಹೋಗಿ,
 ಮುಕ್ಕಣ್ಣನ ಜಡೆಯನು ಕಿತ್ತು,

ಬಳಿಯಲಿರುವ ಪೆರೆಯ ತರುವೆ.

ಬಸಂತ:— (ವಿನಯದಿಂದ)

ನೆಲದರಿಕೆಯ ಬಿದಿಯ ಮಡಿಸಿ,
ಇಂದಿರನನು ತವಸಿಗಳನು ನೋಯಿಸಿ,
ಮೆರೆದ ನಿನ್ನಲರಂಬಿನ ಮೊನೆಗೆ,
ಹೇಳೋಡೆಯ ಬಡಗೊರವ ನಿಲ್ವನೆ.

ಕಾವ:— ತಕ್ಕುದದನೆ ನುಡಿದೆ.

ಬಸಂತ:— ಆದರೆ.....

ಕಾವ:— ಆದರೇನು. ?

ಬಸಂತ:— ಗೊರವನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತನನು ಅಟ್ಟಿ
ರಾಜಧರ್ಮವನುಳಿಸಿ ಕಾದೋಣ.

ಕಾವ:— (ತಲೆದೂಗಿ) ತೆಂಗಾಳಿ ಗೊರವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ
ಪೆರೆಯನು ತಡೆಯದೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾ.

ತೆಂಗಾಳಿ:— (ತಲೆವಾಗಿ) ಪ್ರಭುವಿನ ಆಜ್ಞೆ(ಹೇಗುವನು.)

ಕಾವ:— ನನ್ನೊಲಿಮೆಯ ಪ್ರಜರೆ ಕಾಳಗವು
ಕೈಗಟ್ಟಿ ದೊಡೆ, ನಮ್ಮ ರಕುತದ ನದಿಯನೆ
ಹರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೀರ್ತಿಯನು ಕಾಯೋಣ.
ಬಡಗೊರವನಿಗೆ ಬೆದರಿ ಬಾಳುವನೆ
ನಿನ್ನೊಡೆಯ ಭುವಿರಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲರು:— ಎನ್ನೊಡೆಯನಾಣತಿಯಮಗೆ ನೇದಮಂತ್ರ. ಗುಡಿಗಾಗಿ
ಕಾದಿ ಗೆಲ್ಲುವೆವು.

(ಭಟ್ಟಿಂಗಿಗಳು ಸಾಸುತ್ತಿರುವಾಗ)

೨ನೆಯ ನೋಟ

(ಮಂಜುವೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಹಿಲಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವನು ಬೀರ ಗಣೇಶರೊಡಗೂಡಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ತೆಂಗಾಳಿ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸುವನು.)

ಸಿವ:— ನೀನಾರು.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ನಾನು ಕಾವ ಮಹರಾಜರ ದೂತ:

ಸಿವ:— ಅದಾನ ನೆಪವಿಡಿದು ಬಂದಿರುವೆ?

ತೆಂಗಾಳಿ:— ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹನು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಹೆಸರನು
ಹಲವರಿಂದ ಕೇಳ್ವ, ಕೆಳೆತನವ ಬಳೆಯಿಸುವ
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದೆನ್ನ ಕಳುಹಿದನು.

ಸಿವ:— ಕೆಳೆತನಮಂ ಬಳೆಯಿಸುವಿಚ್ಛೆಯಿಂದ.....

ತೆಂಗಾಳಿ:—(ನಡುವೆ) ಅಹುದು. ಆತನ ಬಲ್ಪಂ ಹೊಗುಳ್ಳಡೆನ್ನ
ಪವಣಲ್ಪು. ಆದೊಡಂ ಅರಿವನಿತಂ ಪೇಳುವೆನು.

ಸಿವ:— (ನಕ್ಕು) ಆಗಲಿ.

ತೆಂಗಾಳಿ:— ಕಡುಪಿಂದಾತನೊಳಾಂತರೋಡಿ,
ಬನವಹೊಕ್ಕು, ಹೊದರು ಹುಡುಕಿ,
ಹಸಿರು ಎಲೆಯ ಮರೆಯಲಡಗಿ,
ಮರವನೇರಿ ಬಾಳ ಮರೆದರು,
ಜಗದಿ ಮೆಯ್ಯಿರಿಗೆಟ್ಟು ನಿಂತರು.
ಕಾಣೆನೆಂದು ಜಗದಿ ನಾನು,
ಅವನಿಗೈದುರು ಆಗಿ ನಿಂದು,
ಬಾಳುವವರನಿನ್ನ ತನಕ.
ಕರ್ವಿನಕೋಲ ಬಿಲ್ಲು ಮಾಡಿ,
ಸರಲುಗಳನು ಮಾವು ತುಂಬಿ
ಪೊಸದಾವರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳನೆ ಮಾಡಿ,

ಮೆರೆವ ಒಡೆಯನನ್ನು ಕೇಣಕಿ
 ಸೆಣಸಿ ನಿಂತೊಡೆ, ಗೈಯ್ಯ
 ದೆಸೆವಲಿ. ಹೆಸರುಪಡೆದ ಆತನೊಡನೆ
 ಎಂಟೆದೆಯುಳ್ಳನಾದೊಡೇಂ ಪೊಣದೂರ್ ಬಾಳ್ವರೆ.

ಸಿವ: — ಹಲವು ಗಳುಪಲೇತಕೆ, ನಿನ್ನ ಕಜ್ಜವನುಸಿರು.

ತೆಂಗಾಳಿ: — ಎಮ್ಮೊಡೆಯ ನಿಮ್ಮ ಚಾಗವನು,
 ಸಿರಿಯನು, ಆಳ್ತನವನು, ಮೈಮೆಯನು,
 ಮುನ್ನಣೆ ಹೊಂದಿದ ಜಸವನು,
 ನಿಮ್ಮ ನನ್ನಿಯ ಮೂರ್ಗವನು ಕೇಳಿ,
 ಕೆಳೆತನವ ಬಳೆಯಿಸಲು ಕಳುಹಿದನು.
 ನೀವೀರ್ವರು ನಲ್ವಗೆಗೊಂಡೊಡೆ
 ಪೊನ್ನದು ಕಮ್ಮಿತಾದ ತೆರನಲ್ಲವೆ?
 ನಿಮ್ಮೊಳಾತನು ಕೆಳಗೊಂಡೊಡೆ,
 ತೀರಿದುದು ಇನಿತಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ
 ಈಗಲೇ ಪೆರೆಯ ಸೆರೆಯ ಬಿಡುವದು ಲೇಸಲ್ತಿ?

ಸಿವ: — (ನಸುನಗುತ್ತ) ಕೋಡುವ ಕೊಂಕುವ ಚಿಂದವನು
 ನೋಡಿರಿ ಕಾಳಗಕೆ ಬೆಂಬಲವನು ಗಡ!
 ಹೆಂಡಿರು ಸೂಡುವ ಅಲರಂಬು ಗಡ!
 ಹಿಡಿದಾಡುವ ಕಬ್ಬು ಗಡ ! ಬಿಲ್ಲಿದೇನಚ್ಚರಿ ?
 ಪಡೆಮರವಟ್ಟು ಮೂವುಗಡ ! ಬೆಳ್ಳೊಡೆ
 ಆಗಸಕೇಳ್ವ ಚಂದವಂ ಗಡ ! ಪೊಸ
 ಬೆಳ್ಳಿದಾವರೆಗಳಾವೆಯೊಳು ನಡೆವಲ್ಲಿ
 ಹೊಯ್ದ ಹೂ ಗುಡಿಗಡ ! ಕೊಂಬುಗೊಂಡು
 ಉಸಿರದಿರ್ಪ ಬಸಂತನಿವರ್ಕೆ ತಾನೆ
 ಪೆರ್ಗಡೆಗಡ ! ನಿಮ್ಮ ಲರೆಂಬನೆಂಬನಾ
 ಗೆಲ್ವ ತಕ್ಕರಿಯಲಾದುದು.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬಲ್ವಂ ನೀವಿನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ.
 ಬನ್ನವನು ಪಟ್ಟನು ಬಿದಿಯೆಂಬ ಅಣ್ಣನು.
 ಅಲರಸವಿಯನರಿತಿಹನು ಮೆಯ್ಯಣ್ಣನು.
 ಯಕ್ಷರಕ್ತಸರು ಮಾನಸರು ತಿಳಿದಿಹರು;
 ಧರತಲವು ಅರಿತಿಹುದು ಅವನಾಳ್ತವ.

ಸಿವ:— ಉರ್ಕಾಳ್ಗಳಾದೊಡೇನು ಕೇಳು, ಸೂರ್ಕಾನೆಯ
 ಕೈಯ ಕರ್ವನಿಂತುಂ ಸೆಳೆಯಲು
 ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಪೆರೆಯನು ಬಿಡೆನು.
 ಮತ್ತೊಂದು ಕಜ್ಜವಿದ್ದೊಡೆ ನುಡಿ.
 ಎಲವೊ ಹಲವು ಮಾತುಗಳಿಂದೇನು,
 ನಿನ್ನೊಡೆಯನಲಿ ಬಲವಿದ್ದೊಡೆ,
 ಕಾಳಗದ ಕಣಕೆ ಬೇಗನೆ ಬರಲಿ.
 ಆಬಳಿಕ ನೀ ನಮ್ಮೀರ್ವರ ಬಲ್ವ ಕಾಣುವಿಯಂತೆ.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ಕಾಣುವಿರಿ ನಾಲ್ಕೈರಡು ಪಗಲೊಳಗೆ
 ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಕೈಯ ನನೆಯ ಕೋಲಾಟವನು.

(ತೆಂಗಾಳಿಯು ಓಲಗಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು)

ಸಿವ:— ಬೀರ ಗಣೇಶರೆ ಕಾವನೊಡನೆ ಕಾಳಗವು ಕೈಗಟ್ಟುವಂತಿದೆ
 ಕಾವನಿಗೆ ಕಡೆಗಾಲ ಕಾದುನಿಂತಿದೆ.

ಗಣೇಶ:— ಸಂದೇಹವೇನು ?

ಬೀರ:— ಕೈಗಟ್ಟಲೇನಂತೆ ಬೀರರಿಗೆ ಕಾಳಗವೆ ಹಬ್ಬಮುತ್ತಿ.

(ಭಟ್ಟರಿಗಿಗಳು ಓಲಗಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸಾರುವರು.
 ಸಿವನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊರಡಲನುಮತಿಯ ನೀಯುವನು. ಎಲ್ಲರೂ ಮರ್ಯಾದೆ
 ಯಿಂದ ಸಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ)

ಷಿನೆಯ ನೂಟ

(ಕಾವನ ಓಲಗ. ಎಲ್ಲ ಸಭಿಕರೂ ವಿಚಾರವಃಗ್ವರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರ್ದಾರೆ.)

ಕಾವಃ— ಬಸಂತ ಬಡಗೂರವನಲ್ಲಿಗಟ್ಟಿದ ನಮ್ಮ ತೆಂಗಾಳಿ
ತಡನೂಡುತಿಹನೇಕೆ ?

ಬಸಂತಃ— ಇದೀಗ ಬರಬಹುದು ಪ್ರಭು.

(ಸೇವಕನು ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ)

ಸೇವಕಃ— ಬಾಗಿಲೂಳು ತೆಂಗಾಳಿ ಕಾದಿಹನು ಅನ್ನದಾತಾ.

ಕಾವಃ— ಬರನೂಡು.

(ಸೇವಕನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗುವನು. ತೆಂಗಾಳಿ ಬಂದು ಪೂಡಮಟ್ಟು
ನಿಲ್ಲುವನು)

ಕಾವಃ— ತೆಂಗಾಳಿ ಬಡಗೂರವ ಪೆರೆಯ ಸರೆಯ ಬಿಟ್ಟನೆ ?

ತೆಂಗಾಳಿಃ— ಪೆರೆಯನು ಬಿಡೆನೆಂದು ಕಾಳಗವನು
ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಹನು.

ಕಾವಃ— (ತರಸ್ಕಾರದ ನಗೆಯಿಂದ)

ಉಡುವ ಪುಲಿದೂಗಲೋ !

ಕೈಯೂಳು ಹಿಡಿದ ಲಾಗುಳದ ಕೋಲೋ !

ಬಗರಿಗೆಯೋ ! ಕೆಂಜಿಡೆಯೋ ! ಪೂಸುವ

ಬಾದಿಯೋ ! ಬಡಗೂರವಂಗೆಕೆ

ತನಗೆ ಕಾದುವ ಬೆಸನ.

ಕಡಲೂಳು ಮೆಯ್ಯರೆಯಲಿ,

ಪೂಡವಿಯೂಳು ಹೂಗಲಿ,

ಬಿಟ್ಟದೂಳು ನುಗ್ಗಲಿ,

ದೆಶಿಗಳೂಳು ಅಡಗಲಿ,

ಬಿಡುವನೆ ಹೂಬಾಣ.

ತಿಸುಳಿ ತಾನೆತ್ತ ಹೋಗುವನು.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ನಿನ್ನಾಳ್ತನವ ಹಳಿದು ನುಡಿದನು.

ಕಾವ:— ಅದಟಿನೊಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಷಸಲಾಂಬರಮೆ.

ತನಗೊಂದು ಕಬ್ಬು ಸಾಲದೆ ?

ಮರಿದುಂಬಿ ಸಾಲದೆ ?

ಬಂದವಾವು ಸಾಲದೆ ?

ಸುಳಿನಂತೆ ಸಾಲದೆ ?

ಕಾಯ್ತು ತೆಂಗು ಸಾಲದೆ ?

ಪೊಸನೀರವೆಣ್ಣುನುಡಿ ಸಾಲದೆ ?

ಅದಟಿನೊಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಡಿಸಿ,

ಬಿಂಕವನು ಅಳಿಸಿ,

ಸದೆದರವೆಣ್ಣುನಂ ಮಾಡುವೆನು.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ಇರ್ವರ ಬಲಮಂ ನೀ ಕಾಳಗದೊಳು ಕಾಣೆಂದು

ನುಡಿದನು ನೊಸಲಗಣ್ಣು.

ಕಾವ:— (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ದರ್ಪದಿಂದ) ಬಸಂತ

ಇಂದು ಪಡೆಯಲ್ಲವು ಹಲವು ಸಂದಣದಿಂದ ಬರಲ.

ಬಸಂತ:— ಸುಗ್ಗಿ ತೆಂಗಾಳಿಗಳೀರ್ವರೂ ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿಹರು

ನೋಡರಸ.

(ತಣ್ಣ ನ್ನ ಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗುವದು. ನೋಡಿದತ್ತೆಲ್ಲ ವಸಂತ ಮಾಸದ ಸಿರಿಯು ಶೋಭಿಸುವದು.)

ಕಾವ:— ಇದೀಗ ನನ್ನ ಬಿಜ್ಜೆಯ ಬಲದಿಂದ

ಹುಸಿಪಡೆಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವೆನು.

(ಕಾವನು ತೆರೆಯತ್ತ ಕೈಮಾಡುವನು. ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುರ ನಿನಾದವು ಕೇಳ ಬರುತ್ತದೆ.)

ಬಸಂತ:— ಅರಗಿಳಿ ವಿಂಡು. ನೋಹರವಾರಡಿವಿಂಡು,

ಬಿಲ್ಲ ಬೀರೆರ ಪಡೆ, ಕೊಂಚೆವಿಂಡು,

ಪಲವಡ್ಡಣದೊಡ್ಡ ಮಳ್ಳಕ್ಕೆ ನಿಂಡು,
ಮಿಯ್ಯರಸುನ ಕೊಂತಗಾರಣಿಯಾಗಿಹುದು,

ಕಾವ:— (ನಸುನಗುತ್ತ)

ಬಡಗೊರವನಿನ್ನು ಬಾಳುವನೆ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ.

ಕಾವನನು ಕೆಣಕುವರಾರು ಧರಣಿಯಲಿ.

ತನ್ನ ತೋಳ್ಬಲವ ನರಿಯದಲೆ ಮೇಲ್ಪಾಯ್ದು.

ತೆಂಗಾಳಿ:—ತಿಸುಳಿ ತಾನೆಂಬ ಗರ್ವವಿದೆ ಗಿರಿಜೆಯರಸನಿಗೆ.

ಕಾವ:— ತಿಸುಳಿಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಸಣಿಸಿದೆ,

ಸೋಲಡಸಿ ನಿಂತಿದೆ-

(ತೆರೆಯಲ್ಲಿ “ ಕಾವ ಮಹರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ” ಎಂಬ ಜಯಕಾರ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.)

ಬಸಂತ:— ಪಡೆಕಾದು ನಿಂತಿದೆ ಕಾಣರಸ, ಪ್ರೊರಡಲನುಮತಿಯೆ.

ಕಾವ: — (ಪಡೆಯತ್ತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ) ನಡೆ

(ಕಾವ ಬಸಂತರು ಹೋಗುವರು. “ ಕಾವಮಹರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ” ಎಂಬ ದ್ವನಿಯು ಮಂದಮಂದವಾಗಿ ಕೇಳಬರುತ್ತಿರುವಾಗ)

೪ನೆಯ ನೋಟ

(ಅರಣ್ಯದ ಹಾರಿ. ಗಿಳಿಗಳು ಎಳೆಯುತ್ತಿರುವ ತೇರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾವನೂ
ಅವನಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ತೇರಿನಲ್ಲಿ ಬಸಂತನೂ ಬರುವರು.)

ಬಸಂತ:— ಪಡೆ ಬರುತಿರ್ಪ ಬಲುವ ನೋಡರಸ.
ಗಲ್ಲದ ಸೊರ್ಕನೀರಿನಿಂದಕಡಲ ತುಳುಕಿಸಿ,
ಜಲ್ಲನೆ ಪಾಡುವ ತುಂಬಿಗಳ ಹೆದರಿಸಿ,
ಬಿಂಕದಿನಂಕದ ಅನೆಗಳು ಬರುತಿಹವು.
ಪಕ್ಕರೆಕ್ಕೆಗಳ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಗುಲುಗುಲಿಸುತ,
ಪೊಳೆವ ಚೌರಿಯ ಗಾಳಿಯಲ್ಪಿಸುತ,
ಕುದುರೆಗಳು ಕುದುರತ ಬರುತಿಹವು.
ಬೆಟ್ಟವ ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡುತಲಿ,
ಧೂಳಿಯನಾಗಸ ಕೆರುಚತಲಿ,
ತೇರ್ಗಳೋಗಳು ಬರುತಿಹವು.
ಸಿಡಿಲನುಅಣಗಿಸಿ ಸಿಂಗವನಂಜಿಸಿ,
ಮಾರಿಯಪೊಸೆದು, ಮಿಳ್ತುವನೊತ್ತಿ,
ತುಳಿಲಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಲಣೆ ಬರುತಿಹುದು.

ಕಾವ:— (ಎದುರಿನ ಬೆಟ್ಟದತ್ತನೋಡಿ) ಬೆಟ್ಟದ
ಸೊಬಗಿದೇಂ ಚಲ್ವಾಂತಿದೆ ಬಸಂತ.

ಬಸಂತ:— (ವಿನಯದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ)
ಸೊಬಗಿಗೆ ಕಳಸವಿಟ್ಟಿರುವದನು ಕೇಳೊರೆಯೆ.
ತೊಲಗದೆ ನಡೆಗೊಂಡಿರುವವು
ಸಲೆಮುಳಿಸನಳಿದು, ಹಾವುನವಿಲುಗಳು,
ಹುಲಿಮರಿವುಲ್ಲೆಗಳು,
ಸಿಂಗಮುಮಾನೆಗಳು,

ಕಾವ:— ಜಾತಿಯೆರಿಗಳೆಂತು ಕೂಡಿಹವು ?

ಬಸಂತ:— ಇನ್ನೂ ಕೇಳರಸ.

ಕೊಲ್ಲದುದೆ ದಿಟದಿ ನರನೆಂದು
ಎಲ್ಲಾಪರಿಯಿಂದ ಪೇಳ್ವ ಹಿರಿಯರ
ನುಡಿಯನು, ಬಲ್ಲಿತೆನೆ ನಂಬಿ,
ಬೇಂಟೆಯನೊಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ
ಬಿಯದರಿದರೊಳೊಪ್ಪಿಹರು.

ಕಾವ:— ಅಹಿಂಸೋ ಪರನೋಧರ್ಮವೆಂದು ಸಾರುವಂತಿದೆ ಬಿಟ್ಟು

ಬಸಂತ:— ಕೇಳರಸ,

ಮಡುಗಳೊಳಗಲದಳ ಹೂವನು,
ಕಡು ನಲವಿಂ ಬೇಗನೆ ತಿರಿದು.
ಸವಣನ ಮೆಲ್ಲಡಿಗೇ, ತಲೆದುಡಿಗೆ ಮಾಡುವ,
ಪಿಡಿಗಳಿಹನೀ ತಳ್ಳಲ ಬಸದಲ್ಲಿ.

ಕಾವ:— ಸವಣನಿರುತಿಹನೀ ಬಿಟ್ಟದೊಳು. (ದೂರ ಏನನ್ನೋ ನೋಡಿ)

ದಟ್ಟಡೆಯು ಮಧ್ಯರೊಳು ಆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ ಏಕೆ
ನಿಂತಿಹುದು ನೋಡು ಬಸಂತ.

(ಬಸಂತನು ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಮುಕ್ತ ಬರುವನು)

ಬಸಂತ:— ಶಿಲೆಯಲ್ಲ ಪ್ರಭು.

ಬಗೆ ನೊಸಲಲ್ಲಿ ಕೂದಿನಿಲೆ,
ತಪ್ಪದೆ ಮೂಗಿನ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿಗಳಿರೆ,
ಮೆಯ್ಯ ಮಣ್ಣು ಕೊರಳಿಗೆ ಪುತ್ತಿಡೆ,
ಸುತ್ತಲು ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಬ್ಬಿರೆ,
ಸೊಗಯಿಸಿ ಕೈಯನಿಕ್ಕಿ ಮಿಗೆ,
ತನ್ನನೆ ತಾನೊಲವಿಂದೆ ಜಾವಿಸುತ
ನಿಂತಿರುವ ಸವಣನೋರ್ವ.

ಕಾವ:— (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಎನಗಿದಿರಾಗಿ ಮಲೆದು ಪೋಗದೆ
ನಿಲ್ಲ ತವಸಿಗಳನು ಕನಸಿನೊಳು ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ಸವಣನೊವನೇ ತೊಲಗದೆ ನಿಂತಿಹನು.

ಇದಕೆ ತಕ್ಕುದದನೆ ಮಾಳ್ಳೆ.

(ಕರ್ವುನಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಬಸಂತ:— ದೇವ ಸರಿಸಮರೊಡನೆ ಸೆಣಸುವರು ವೀರರು.

ಅಲ್ಲದೆ ಆರು ಹಗೆಗಳನು ಗೆದ್ದವಗೆ,
ಮೂಲೋಕ ಮಣೆದು ಬಾಳುವಧು.

ಕಾವ:— ಮೂಲೋಕ ಮಣೆಯುವದು ನನೆವಿಲ್ಲನಿಗೆ.
ದಾರಿಬಿಡು. ಅಳಲು ಉರದೊಳು ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಬಸಂತ:— ದೇವ ಮನ್ನಿಸು.

ಉರದಳಲಿಂದ ಆ ತವಸಿಯನು ಮುಳಿದೆಚ್ಚೊಡೆ,
ಕರ್ವುನಿಲ್ಲು ಮುರಿಯದೆ, ಪೊನಿನಂಬು ಕರಿಕೇಳದೆ,
ತುಂಬಿಯನಾರಿ ಬೇಗದಿಂ ಹರಿಯದೆ, ಬಂದಮಾವು
ಬೀತೊರಗದೆ, ಗಂಡುಕೋಗಿಲೆಯ ಸೊರ್ಕಳ
ಸೋರದೆ. ಇವನನು ಕಿರುಕುಳನೆಂದೆಣಿಸದಿರು.
ಈಸವಣನ ರೂಪೇತರ ಮಾತು. ಗಂಡತನವನು
ತಿಸುಳಿಯೊಳು ತೋರು.

ಕಾವ:— (ಶಾಂತನಾಗಿ) ಮನ್ನಿಸಿದೆ ಬಸಂತ.

ತಿಸುಳಿಯನು ಗೆಲ್ಪುದಕೆ ಮುಡಿಗಿಕ್ಕುವಂತೆ,
ನಿಡುಗೈಗಳನು ಮುಡಿಗಿಕ್ಕುವೆನು.

ಬಸಂತ:— ಬೀರರಿಗುಚಿತ ಮಾತಿದು ಪ್ರಭು.

ನಡೆಯಿರಿ ಪಡೆ ಸಮೀಪಿಸಿತು.

ಕಾವ:— (ತೆರೆಯತ್ತ ನೋಡಿ) ನಡೆ ಬಸಂತ.

(ಕಾವ ಬಸಂತರು ದೂರದಿಂದಲೇ ಸವಣನಿಗೆ ಮಣೆದು ತೆರೆಯತ್ತ
ಹೋಗುವರು. ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯ ಚಲನೆಗನುಗುಣವಾದ ವಾಡ್ಡೆಗಳು ಮೊಳ
ಗುತ್ತಿರುವಾಗ)

ಜನೆಯ ನೋಟ

(ಸ್ಥಳ:— ಮಂಜುನೆಟ್ಟ. ಅದರ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಹೆಣಗಳ ಬಣವೆ ಒಟ್ಟಿದೆ. ಸಿವನ ಪಡೆಯು ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಹಾಸುಗಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಸಿವನು ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಭಯದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಇಬ್ಬರು ಸೈನಿಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಒಬ್ಬ:— ಕಾನನ ಕಡು ಬಲದಿಂದ ಪೊಡವಿ
ನಿಲಲಾರದೆ ಒಲಿದಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ
ಉರ್ಕಡಿಗಳು ಕಾಳಗದ ಕಣದಲ್ಲಿ
ದೀರ್ಘ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದರು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ:—ಅದೋ ನಡೆದಿದೆ ಮುರಿದ ತೇರ್ಗಳ ಸಂತೆ.
ಓಡುತ್ತಿವೆ ಸೊಂಡಿಲುವರಿದ ಆನೆಗಳು ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು.
ಆನೆಗಳ ತಲೆಯ ಮುತ್ತುಗಳು ಸುತ್ತಲು ಸಿಡಿದಿವೆ.
ಗಾಯಾಳುಗಳ ನರಳಾಟ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ:— ಕಾಳಗದ ಕಣದಲ್ಲಿ ಮರುಳುಗಳ ಮದುವೆ
ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಾಗಿಹುದು ನೋಡು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ:—ಪಡೆಮಡಿದರೂ ಒಡೆಯಲೊಲ್ಲದು ಒಡೆಯನ
ಆ ಅತಿ ದೀರ್ಘ ಯೋಗ ಮಾಯೆ.
ಅದೋ ಬೆಟ್ಟದಾ ಬಯಲಿನಲಿ ಶಿಲಾಸನದ ಮೇಲೆ
ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಹ ರತ್ನ ಕುಳಿತಿದೆ.
ಅದೋ ಭಯಂಕರ ತೇಜವಾವರಿಸುತ್ತಿದೆ.
ನನ್ನೊಡೆಯನ ಯೋಗ ಮುಗಿಯುವಂತಿದೆ.

ಒಬ್ಬ:— ಕಾಳಗದ ಕೊನೆಯ ಅಂಕದ ಲೀಗ ಎಚ್ಚತ್ತರೇನಂತೆ !
ಅದೋ ಮೀನಾಂಕ ಬರುತಿಹನು ನೋಡಲ್ಲಿ.
ಗಿಳಿಗಳೆಂಬಾ ಕುದುರೆಗಳು ಕಡುಪಿನಿಂ

ತೇರನೆಳೆಯುತ್ತ ಒನಪಿನಿಂ ಧಾವಿಸುತ್ತಿವೆ.
ಅಳಿದುಳಿದ ಸೈನ್ಯವನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸೋಣ.
ನಡೆ ಬೇಗ ಇಲ್ಲಿಂದ. (ಹೋಗುವರು.)

(ಕಾವನು ತೇರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಿವನೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಕಾವನ:— ಓ ಬಡ ಗೊರವ, ಕಡುಪಿಂ ನನ್ನ
ಪೂವಿನ ಕೋಲುಗಳು ಮುಂಬರಿದು
ಗಡಣಿಸುತ್ತ ಕವಿತಂದು ನಾಂಟುವಾಗಳೆ
ನಿನ್ನ ಈ ಜಡೆ ತೊವಲುಗಳುಡಿಗೆ
ಸುಳಿದಾಡುವ ಪಾವಿನ ತೊಡುಗೆ,
ಅಡ್ಡಬಂದು ನಿನ್ನನುಳಿಸುವವೆ ಮರುಳೆ?
ನಿನ್ನ ಬಲ್ಲಿನ ಪಡೆಯೆಲ್ಲ ಮಲಗಿಹುದು
ಮಹಾನಿದ್ರೆಯಲಿ ಕಾಳಗದ ಕಣದಲ್ಲಿ.
ಪೆರೆಯ ಮರಳ್ಳುವಡೆ ಜೀವದಲಿ ನಿನ್ನಬಿಡುವೆ.

(ಸಿವನು ಮಿಸುಕಾಡದಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು)

ಓ ಮರುಳೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಜಗವ ನೋಡು.
ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಹಾಲನೀಂಟುವಡೆ ಬೆಕ್ಕು
ಜಗತನ್ನ ನೋಡದೆಂಬಂತೆ ಇರುವಿಯೇನು ?
ನಾನರಿವೆ, ಜೀವಗಳ್ಳಿನ ತೆರದಿ ನೀನೀಗ
ಸೋಗ ಮೆರಿಸುವಡೆ ಕಾವ ಕೇಳುವನೆ.
ಧೈರ್ಯಮಿದ್ದೊಡೆ ಉರ್ಕಿನಿಂದಲಿ
ಕೈದುಗಳ ಕೈಕೊಂಡು ಕಾಳಗಕೆ ಕೈಗೊಡು.

(ಸಿವನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು)

ಎಲವೋ ಭೂತಗಳರಸ ನನಗಣೆಯ
ನಿನ್ನೆದುರು ಭೈರವಾಕಾರದಲಿರುವ ನೋಡು.
ಮೈಮರೆತು ಕುಳಿತರೆ ಕಟ್ಟಿಹುದು ಕೇಡು.

ಇದುವೇ ನಿನ್ನ ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯಾಗುವದು.
ಮೇಲೇಳು ವೀರವರನಂತೆ ಕಾದು.

(ಸಿವನು ಸುಮ್ಮನಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಕಾವನು ಕನಲಿ ಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಝೇಂಕರಿಸುತ್ತ)

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಕರಗುತ್ತಿದೆ ಮಂಜುವೆಟ್ಟು.
ಬಿಸುಗದಿರನ ಕಿರಣ ತಣ್ಣಾಗುತ್ತಿವೆ.
ನಾಲ್ಕು ದೆತೆಗಳೊಳು ಮುತ್ತವವು ನನ್ನೀ
ನನೆಗಣೆಗಳು ನೀನ್ನ ನೀಗಲೆನೋಡು.
ನನ್ನ ನನೆಗಣೆ ಕೇಳೆರುಳೆ, ಮುಗಿಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ
ಬಂದು ಸುಳಿದಾಡುವ ಪೆಂಡಿರ ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಳೊ
ತಾರಗೆಗಳ ನೀಳ್ವ ನುಣ್ಣೆಳಗೋ,
ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲೋ, ಹಾದಿಗೆಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಿಗೆ
ನೆಗೆತರ್ಪ ನುಣ್ಣದಿರೋ ಎಂಬೆನೆ
ಮುತ್ತವವು ಮೇಲ್ವರಿದು ನಿನ್ನ.

(ಕಾವನು ಹೂಬಾಣಗಳ ಮಳೆಗರಯುವನು. ಅವು ಸಿವನ ಅಂಗಾಂಗ
ಗಳನ್ನು ಮುತ್ತವವು. ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಕೂಗ ತೊಡಗುವವು. ಕಾವನು ಬಾಣ
ಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಸಿವನ ವೈ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲುಗಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ.
ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ಸದ್ದಾಗುವದು. ಸಿವನ ಮುಗುಳ್ಳೆಗೆ ಮಾಯ
ವಾಗಿ ರುದ್ರ ಕಳೆತುಂಬುವದು. ಬಾಣಗಳ ಮಳೆ ಸಾವಕಾಶ ನಿಲ್ಲುತ್ತ ಬರುವದು
ಸಿವನು ಸಾವಕಾಶ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಕಾವನನ್ನ ನೋಡುವನು.)

ಕಾವನ:— ಕಾವನ ನನೆಗಣೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಪದೇ ಸಮಾಧಿ ?
ಕೈದುಗಳ ಧರಿಸಿ ಆಳ್ವನದಿಂದ ಕಾದು.

ಸಿವ:— (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಹಿರಿಯರೆಂಬುದಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ,
ನನ್ನೊಳು ಕಾದಿದೆ. ಅಂತದರಿಂದ ನಿನ್ನ
ಮನದನ್ನೆಯಂ ತೊರೆದು, ಕಾವನೆಂಬುದಂ
ಮರೆದು, ಕೆಲಕಾಲ ಬಾಳು.

ಕಾವ:— ವೀರನಂತೆ ಕಾದುವದಂ ಮರೆದು,
ಹೇಡಿಯಂತೆ ನಾಚಿಕೆಯಂ ತೊರೆದು,
ಶಾಸವನಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿನೆ ಬಡಗೊರವ?
ನಿನ್ನ ಉರ್ಕಿನ ಬಾಳು ಬರಿದಾಯಿತೆ ?
ಸಿವಗೆ ಸೋಲೊದಗಿತೆ.

(ಸುತ್ತಲು “ ಸಿವನ ಸೋಲು ” ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಸಿವನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಘರ್ಜಿಸುವನು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕತ್ತಲೆಗವಿಯುವದು. ರುದ್ರ ನಾದವು ಹೊರಡ ತೊಡಗುವದು. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳುವದು. ಅಗ ಸಿವನು ಅರೆವೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ವೀರಾಸನ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತ ಅವನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ “ ಸಿವನಿಗೆ ಸೋಲೆ ” ? ಎಂದು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನ ಮಗ್ನನಾಗುವನು.)

--:(ತೆರೆ ಸರಿಯುವದು):—

೬ನೆಯ ನೋಟ

(ಇಚ್ಛೆ ಗಾರ್ತಿಯು ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಸಖಿಯೊಬ್ಬಳು ಹಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಕೆಳದೀ ಆ ಹಾರವನು ಇಲ್ಲಿ ತಾ.

ಸಖಿ:— ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಅಣತಿ. (ಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವಳು.)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ಹಾರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು)

ಕಳವಳದಿಂದ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ ನನ್ನದೆ.

ಅವ್ಯಕ್ತ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ.

ಜಗದ ಮಾತೆಯೆ, ಭುವನ ಮೋಹಿನಿಯೆ,

ಓ ತಾಯೆ, ಭುವನೇಶ್ವರಿ ನೀ ಕಾಯೆ.

ಕರುಣೆಯಲಿ ಕಾದಲನಿಗೆ ಗೆಲುವನೀಯೆ.

ಹೊಸಹಾರದಲಿ ನಿನ್ನ ಮನಕನುಗುಣವಾಗಿ,

ನನ್ನದೆಯ ನೇಹದ ದೀಪವನೆ ಬೆಳಗಿ,

ನಿನ್ನ ಮನರಂಜಿಸುವ ಕಾಣಿಕೆಯನಿತ್ತು,

ಎಡೆವಿಡದೆ ಪೊರಮಡುವೆ ತಾಯೆ.

(ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮಿಸುವಳು. ಸಖಿಯು ತಂದ ಮಂಗಳಾರತಿಯು ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು)

ಜಯವೆಂದು ಬೆಳಗುವೆ ಜಗದ ಮಹಮಾಯೆ.

ನಿನ್ನ ನಗೆಯಲಿ ಜಗವು ನಗುತ ನಿಂತಿಹುದು,

ಗಿರಿಕಾಡು ನಗರಗಳ್ ಓಂಕಾರದಿಂ ತುಂಬಿ,

ಅನುರಗೀತೆಯನಿಂದು ನಿರಂತರ ಹಾಡುವವು.

ಮಂಜುನೆಟ್ಟದಲೆನ್ನಪ್ರಾಣ ನಿಂತಿಹುದು.

ಮಗಳ ಮಾಂಗಲ್ಯವನು ಬಿಡದೆ ಕಾಯುವದು.

(ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾಸಿಯೊಬ್ಬಳು ಬಂದು ಮಣಿದು)

ದಾಸಿ:— ಎನ್ನೊಡತಿ ಬಾಗಿಲಲಿ ಬಸಂತ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರು
ಕಾಯುತಲಿಹರು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ಗಾಬರಿಯಾಗಿ) ಬರಹೇಳು. (ದಾಸಿಯು ಹೊರಟುಹೋದನಂತರ
ದೇವಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿ.)

ಭುವನೇಶ್ವರಿ, ನನ್ನ ಮಾತೆ, ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯುವದು.
ಬಸಂತನ ಬರವು ಅದಾವುದೋ ಸಂಕಟವ ತರುವದು.
ಎನ್ನೊಡೆಯನನ್ನುಳಿದು ಬಸಂತನೇಕೆ ಬಂದಿಹನು ?
ತಾಳು ತಾಳೆಲೆ ಮನವೆ, ತಾಳದಾ ಹೃದಯವನು.

(ಬಸಂತನು ಬಂದು ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವನು.)

ಮಹಾಪ್ರಧಾನರೆ ನನ್ನ ದೊರೆಯೆಲ್ಲಿ ?
ಹೇಳಿ ಬೇಗನೆ ಹೇಳಿ, ಕಾಳಗದ
ವಾರ್ತೆಯನು ಕೇಳಲೆಳಿಸುವೆನು.

ಬಸಂತ:— ದೇವಿಯವರೆ (ನಿಲ್ಲುವನು)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ಸ್ವಗತ) ದೊರೆತನ್ನ ಬರುವ ತಿಳಿಸಲೊಡೆ
ಆಳುಗಳ ನಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರ
ಆಗಮನ ಸಂಕಟವ ತರುವಂತಿದೆ.

(ಪ್ರಕಾಶ) ಹೇಳಿ ಅನಾತ್ಯರೆ, ಜಯತಾನೆ ?

ಬಸಂತ:— ಅಹುದು ತಾಯಿ. ಆದರೆ.....

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ಆನಂದದಿಂದ)

ನನ್ನೊಡೆಯನನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೆಂದು,
ತೋರಮುತ್ತಿಗಳ ಮಾಲೆಯನು ಕಟ್ಟುವೆನು.
ನನ್ನೆದೆಯೊಲವಿನ ಪ್ರೇಮದಾರತಿಯನೆತ್ತುವೆನು.

ಅಮಾತ್ಯರೆ ನಡುವೆ ಆದರೆ.....ಏಕೆ ?
ನನ್ನಿನಿಯ ಪುರವಳಿಯದಲಿ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿಹನೆ ?

ಬಸಂತ:— ಅಹುದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರೆ, ಬರಲು
ತಡವಾಗಬಹುದು.

ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ:—ಅರಿಗಳ ರಾಜ್ಯವನು ಕೈವಶನೂಡಿಕೊಂಡು,
ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ನಿಂತಿಹರೆ ಹೇಳಿ,
ಅಮಾತ್ಯರೆ ಆನಂದದಲಿ ಬಿರಿಯುತ್ತಿದೆ
ನನ್ನೆದೆಯು, ವೀರವರನ ಮಡದಿನಾನೆಂದು.
ಅಕ್ಷತಿಯನಿಟ್ಟು, ಅರತಿಯನೆತ್ತಲವರನೇಕೆ
ತೊರೆದು, ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಬಂದಿರಿ.

ಬಸಂತ:— (ಸ್ವಗತ) ಮಹಾರಾಣಿ ಎಂ ಏ ಸೈರಿಸುವಳೋ
ಈ ದಾರುಣ ವಾತೆಯನ್ನು, (ಪುಕಾರ)
ತಾಯೀ ಮಹಾರಾಜರನ್ನುಳಿದು ನೀವು
ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬಾಳಬೇಕಾಗುವದು.

ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ:— (ಕವಳದಿಂದ) ಏಕೆ ?

ಬಸಂತ:— ಮಹಾರಾಜ ಕೆಲಕಾಲ ಮರೆಯಾಗಿ ಇಹನು
ಆಡಳಿತೆಯನು ನೀವೇ ವಹಿಸಿ.

ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ:—ಹೇಳಿ ಅಮಾತ್ಯರೇ ನಿಜಹೇಳಿ,
ನನ್ನೊಡೆಯನೆಲ್ಲೆಹನು.

ಬಸಂತ:— ಸೈರಿಸಬೇಕು ಮಹತಾಯಿ. ನನ್ನೊಡೆಯ ಗೆದ್ದು
ಬಾಳಿದನಾ. ಸಿವನು ಸೋತು ಬಾಳುವನು
ಕೆಲಕಾಲ.

ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ:—ಅದಿರಲಿ ಅಮಾತ್ಯರೆ, ಆದಾವುನೋ
ಅಭೇದ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಕೋಟಿಗಳ
ಮಧ್ಯದಲೀಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಲಿಳಿಸುವಿರಿ. ಹೇಳಿ

ನನ್ನ ಮನದನ್ನನೆಲ್ಲಿಹನು. ನಿಂತಿಹನೆ
ವೈರಿಗಳ ದೇಶದಲಿ ಶಾಂತಿಯನೆಲಿಸಲೆಂದು.

ಬಸಂತ:— ಮಹರಾಣಿಯವರೆ ಬಡಗೊರವ ಸೋಲನರಿತ್ತು
ಶಾಪವನಿತ್ತನು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ತಿರಸ್ಕರದಿಂದ) ಕಜ್ಜವಿಮುಖರ ಕೆಲಸವಿದು.
ಯಾರಿಗೆ ಶಾಪವನಿತ್ತನು.

ಬಸಂತ:— (ಮೆಲ್ಲನೆ) ಅರಿಭಯಂಕರ ನನ್ನೊಡೆಯನಿಗೆ.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:— (ಕಳವಳದಿಂದ) ಏನೆಂದು

ಬಸಂತ:— ಹಿರಿಯರೆಂಬುದಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ನನ್ನೊಳು ಕಾದಿದೆ.
ಅಂತದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನದನ್ನೆಯಂ ತೊರೆದು,
ಕಾನನೆಂಬುದಂ ಮರೆದು, ಕೆಲಕಾಲ ಬಾಳೆಂಧು.

(ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದು ಚೀರಿ ನೆಲಕ್ಕುರುಳುವಳು. ದಾಸಿ
ಯರು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಬಸಂತನು. “ ಮಹರಾಣಿಯವರು ಧೈರ್ಯ
ಹೊಂದಬೇಕು ” ಎನ್ನುತ್ತಿರುವನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯು
ಕಣ್ಣೆರೆದು,)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ವಿರಹ ದುಃಖವನರಿತಿಹನೆ ಗೊರವ.

ಓ ಎನ್ನ ಮನದನ್ನ ಎಲ್ಲಿ ನೀನಿರುವೆ.
ಮರೆಯಾಗುವಾಗ ನೆನೆದೆಯಾ ನಿನ್ನವಳು.
ಅಯ್ಯೋ ಸಂಕಟದ ಕಡಲೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ
ನನ್ನೆದೆಯಲಿ. ನಾನಿನ್ನ ಮರೆದೆಂತು
ಬಾಳಲಿ ಹೇಳು ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯ ಅರಸ
ನಿನ್ನನಗಲಿದ ದಿನವೊಂದು ಕಲ್ಪವಾಗಿಹುದು

(ತನ್ನ ಮೈ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತ)

ಈ ಸಿರಿಗಂಧವನ್ನೇಕೆ ತೊಡೆದಿಹಿರಿ.

ಸಿರಿಗಂಧ ನನ್ನೆದೆಯ ಅಳಲನಾರಿಸುವದೇ ?

ತಂಗಾಳಿ ನೀನೇಕೆ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಬೀಸುತಿಹೆ.
ನಿನ್ನೊಡೆಯ ನಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊರಗುತಿಹೆಯಾ.

(ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಮೂರ್ತಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿ ದೀನಸ್ವರದಿಂದ)

ಹೇಳು ತಾಯಿ, ನನ್ನೊಡೆಯನೆಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹನು.

(ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಗುತ್ತ) ನೀರೆಯರ ಬಲ್ಲಹನೆ,

ನಿನೇಕಿಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವೆ ? ಮಡದಿಯನು

ವಂಚಿಸಲೆಂದೇ (ಪೂಜಮಾಡಿದ ಹೂಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಎದೆಗೆ ಅವಚಿಕೊಳ್ಳುವಳು.)

ಹೊಂದಿದನು ನನ್ನಿನಿಯನು ಮತ್ತೆ. ಆನಂದ

ಇದುವೆ ಆನಂದ, ಪರಮಾನಂದ.

(ಅರಿವಾಗಿ) ಎಲವೆ ನೀ ಹೂವಲ್ಲ.

(ದಿಬ್ಬಸಿನಿಂದ) ನೀನೇಕೆ ಬಾಡಿದೆ ಹೇಳು ?

ನೀನರಿವೆಯಾ ನನ್ನಿನಿಯನಿರುವನ್ನು.

(ಮತ್ತೆ ಅಪ್ಪಿ) ಹೇಳು ಬೇಗ ಹೇಳು.

(ಭುವನೇಶ್ವರಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿ)

ಹೇಳು ತಾಯಿ, ನನ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸೂತ್ರವೆಲ್ಲಿಹುದು.

ಬೇಗ ಹೇಳು.

(ಮತ್ತೆ ಮೂರ್ಛೆಹೋಗುವಳು. ದಾಸಿಯರು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು.)

ಬಸಂತ: — ಧೈರ್ಯವನು ತಂದು ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರಗಳ ಕೈಕೊಳ್ಳಿ
ಮಹರಾಣಿಯವರೆ

೭ನೆಯ ನೋಟ

(ಬಿಟ್ಟ ದ ಕುದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವರು)

೧ನೆಯವ:—ಬಿಟ್ಟದಾ ತುವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವಡೆ
ಕೆಳಗಿನಾ ಹೆಮ್ಮರವೆನಿತು ಕಿರಿದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.
ಅಂತೆಯೇ ಮಾನವನ ಜೀವನವೆನಿತು ಕಿರಿದು.
ಕಿರಿದುದರಲಿ ಹಿರಿದುದನು ಕಾಣುವವನೆ ಮಾನವ.

೨ನೆಯವ:—(ಸಕ್ಕ) ತತ್ವಗಳನತ್ತ ಕಟ್ಟಿಡು. ಇದು ನೋಡು,
ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳು ಸುತ್ತಿದೆವು
ಹಳ್ಳಿಪಟ್ಟಣ ಗಿರಿ ಕಂದರಗಳನು.
ಅರಿಯದಾಯಿತು ಒಡೆಯನಿರುವೆನುಗೆ
ಮಹರಾಣಿಗೆಂತು ಮೊಗದೋರುವದೋ ನಾನರಿಯೆ.
ನಮ್ಮ ಬರುವನೀಕ್ಷಿಸುತ ಆಸೆಯ ಸೌಧಗಳ
ನಿರ್ಮಿಸುತ ಕುಳಿತಿಹಳು ಆ ತಾಯಿ.
ಕಾವನಿರುವನರಿಯದಿದೊಡೆ ಬದುಕುವಳೆಂತೋ
ನಾನರಿಯೆ.

೧ನೆಯವ:—ಸುತ್ತಲೂ ಪರಿಚಾರಕರು ತೆರಳಿಹರು.

ಎನ್ನ ಮನವರುಹುತ್ತಿದೆ ಸಫಲರಾಗುವಿರೆಂದು.

೨ನೆಯವ:—ನೋಡಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯೇಳುತ್ತಿರ್ಪಲ್ಲಿ
ಜನವಸತಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

೧ನೆಯವ:—ಅಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅರಸೋಣ. (ಮೇಗುವರು)

೮ನೆಯ ನೋಟ

(ಕಾವನ ಒಲಗ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕಾವನ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯು ಕುಳಿತಿರುವಳು. ಎಲ್ಲಾ ಸರದಾರರೂ ಸಭಿಕರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಬಸಂತನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ತೆರೆ ಏಕುವದು.)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅದೆಷ್ಟುದಿನ ಮನದನ್ನನನ್ನಗಲಿ
ಒಲಗವ ನಡೆಯಿಸಲಿ.

ಬಸಂತ:—(ವಿನಯದಿಂದ ಎದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ)

ಮಹಾರಾಣಿಯವರೆ ಕೊರಗದಿರಿ.

ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮ್ಮೊಡೆಯನನು
ಬೇಗನೆ ಕಾಣುವೆವು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಅದೆಷ್ಟು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು ಬಲ್ಲಿರಾ !

ನನ್ನೆದೆಯ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯ ತಿಂಗಳನೆಂದು
ಬರುವನೋ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ಮನವು.

(ಸೇವಕನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ)

ಸೇವಕ:— ಮಹಾರಾಣಿಯವರೆ, ಕನ್ನಡವಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
ಕಾದಿಹನು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಬರಹೇಳು.

ಕನ್ನಡವಕ್ಕೆ:—(ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ) ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ
ಪ್ರಿಯವಾದ ನುಡಿಯನರುಹುವೆನು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಹೇಳು ಕನ್ನಡವಕ್ಕೆ ನನ್ನೊಡೆಯನಿರುವ
ನೇನಾದರೂ ಒಲ್ಲೆಯಾ ಬೇಗ ಹೇಳು.

ಕನ್ನಡವಕ್ಕೆ:—ಮಹಾರಾಣಿ ನನ್ನೊಡೆಯ ಪೂವಿನ
ಪೊಳಲೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನನೆಯೆಂಬ

ಅರಸನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ರಾಯ
 ಕನಸಿನೊಳು ಲಲನೆಯೊವಳ ಕಂಡು ,
 ಮುನ್ನವಳ ನೋಡಿದಂತಿದೆ ಯೆಂದು
 ಹೇಳಿದನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ ನಗೆಗಾರನಿಗೆ. ಅರಸ
 ಬೇಜರದಿಂದ ಅರಮನೆಯ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ
 ಬನದ ಚಿತ್ರವನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಗೆಗಾರ
 ಹೇಳಿದನು, ಅರಮನೆಯ ನಿಜ ಬನವ
 ನೋಡೋಣವೆಂದು. ಶುಭಕಾಲಕನುಗುಣವಾಗಿ
 ತೋಟಗನು ಬಂದು ದೊರೆಗೆರಗಿ ಕಾಣಿಕೆಯನಿತ್ತು
 ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು, ಬನವ ನೋಡುವದೆಂದು. ತನ್ನ
 ರಾಣಿಯರನೊಡಗೂಡಿ ಬನದಿಂದ ಬನವನು
 ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕನಸಿನ ಕನ್ಯೆಯನು ಕಂಡು,
 ನೀನಾರು ಸಗ್ಗ ಸುಂದರಿಯೆಂದು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ
 ನುಡಿಸಿದನು. ಆ ರಮಣಿ ತನ್ನ ಮಧುರ
 ವಾಣಿಯಿಂದರುಹಿದಳು ನನೆ ಮಹರಾಜರಿಗೆ.
 “ಎಲೆ ಅರಸೆ, ನೀ ನಿನ್ನ ನಿಜರೂಪವಂ ಮರೆದು,
 ಶಾಸದಿಂ ಇಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವೆ, ನೀನಿರುವೆ
 ಕಾವ ನಿನ್ನ ಮನದನ್ನೆ ಕೊರಗುತಿಹಳಲ್ಲಿ” ಎಂದು
 ನಿಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಿದಳು. ತೋಟದ
 ಗಿಡಮರಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಪಡೆ, ಪರಿಚಾರಕರೆಂದುಸಿರಿ
 ಹಾರಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮೊಡೆಯ
 ನಿಜವೇಷವನು ತಾಳಿದನು. ಬನವೆಲ್ಲ ಪಡೆಯಾಡುತ್ತ
 ನಿಮ್ಮ ಮನವಿರುವ ಕೇಳಿ ಕೊರಗಿ ನನ್ನನಟ್ಟಿದನು
 ನಿಜವನರುಹಲೆಂದು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಲಭಿಸಿತು. (ಆನಂದದಿಂದ ಕಾವನಮೂರ್ತಿಗೆ
 ನಮಸ್ಕರಿಸುವಳು)

ಬಸಂತ:— ತಳಾರ,

ತಳಾರ:— ಮಹಾಪ್ರಭು.

ಬಸಂತ:— ಮುಕ್ಕಣ್ಣನನು ಗೆದ್ದು ದೊರೆ ಬರುತಿಹನು,
ಎಲ್ಲರೂ ನಗರವನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ದೊರೆಯನು
ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಾರು.

ತಳಾರ:— ಅಪ್ಪಣೆ

ಬಸಂತ:— ಮಹರಾಣಿಯವರೆ ಏಳಿ ಸಂಜೆಯೊಳು
ನಮ್ಮ ರಾಯನನ್ನೆದುರ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧತೆಯು
ಮಾಡೋಣ.

(ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಡಂಗುರವನು ಸಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಸಾರುವ ಧ್ವನಿಯು
ಅಡಗುತ್ತಿರುವಾಗ)

೯ನೆಯ ನೋಟ

(ಮಹಾರಾಣಿಯು ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರು
ವಾಗ ತೆರೆ ಏಳುವದು.)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಕನ್ನಡಿಗರ ಕುಲದೇವತೆಯೆ ಕಣ್ಣೆರೆದೆ.
ನನ್ನ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರವನು ತಿರುಗಿ ಎನಗಿತ್ತೆ.
ನಂಬಿವರನು ಕೈಬಿಡೆ ನೆಂಬುದನು
ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇಂದು ಸಾರಿದೆ ತಾಯಿ.

(ತೆರೆಯೊಳಗೆ ಮಂಗಳವಾಪ್ಕಗಳು ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಸಖಿ
ಯೊಬ್ಬಳು ಬಂದು.)

ಸಖಿ:— ಮಹಾರಾಣಿ, ನಿನ್ನಿನಿಯ ಬರುತ್ತಿದನು.

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಕರೆದು ತರುವದು ಅವರನಿಲ್ಲಿ,
ತಾಯಿಯ ಈ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ.
(ಸಖಿಯು ಹೊರಟು ಹೋಗುವಳು.)

ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ:—ಜಯ ಜಯವು ಓ ದೇವಿ
ಜಗದ ಮಹದೇವಿ. ನನ್ನ ನಾಡಿಗೆ
ದೈನ್ಯವೆಂದೆಂದಿಗೂ ಬರದಂತೆ,
ಪಜ್ಜಳಿಸ ಭವಸ್ಯವನಿತ್ತು
ಹರಸುವದು ಓಂಕಾಳಿ.

(ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಾವನು ಬರುವನು. ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯು ಅವ
ನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ತೆರೆ
ಯೊಳಗೆ ಜಯಕಾರ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.)

ತೆರೆ ಸರಿಯುವದು

— ಮುಗಿದುದು —

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರ ಇವೆರಡೂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದೆನು. ಮೊದಲನೆಯದು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭ ವೊಂದನ್ನು ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುದು ಎರಡನೆ ಯದು ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಅಂಡಯ್ಯನ 'ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ'ದ ರಮ್ಯ ಕಥೆ ಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡುದು. ಲೇಖಕರ ಮೊದಲಿನ ಕೃತಿಗಳಾದರೂ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿವೆ ಈ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಸಿಕರು ಸಮಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ತರುಣ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕರಿಂಬ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊಸಹೊಸ ಕೃತಿ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಲೆಂದು ನನ್ನ ಎದೆಯ ಬಯಕೆ.

ಜಯಂತಿ ಕ ಎಫ್ ಎಂ

ಧಾರವಾ

ಬೆಟಗೇರಿ

ಮಫ

ತಾ|| ೯—೬—೧೯೪೮

ತರುಣ ಕವಿಯ ಗರಡಿಸಾಧನೆ

‘ ಭಾರತ ವೀರ ’ ‘ ಸಿವನ ಸೋಲು ’ ಗಳಲ್ಲಿ ಪಳೆಯುವನ್ನು ಹೊಸಬಗೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸಾಹಸ ವಿದೆ. ಪಂಪ ಅಂಡಯ್ಯರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡ ಈ ಕವಿ ಅವರ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯು ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತರುಣರು ಈ ರೀತಿ ಗರಡಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಮುಂದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿ ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಧಾರವಾಡ
ತಾ|| ೧—೨—೪೮

ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ, ಎಂ.ಎ.

ಇದೇ ಲೇಖಕರ ಮುಂದಿನ

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಜನತಾ ರಾಜ್ಯ

ಐದಂಕಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ

ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಪುಟಗಳು

ಬೇಗನೇ ಹೊರಬೀಳುವದು.

ಮುದ್ರಕರು : ಫಕೀರಪ್ಪ ಎಲ್ಲಕ್ಕ ಮಂಡಗುದ್ದಿ, ರವೀಂದ್ರ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಉಳವಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಗುಡ್ಡ, ಧಾರವಾಡ. ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಶ್ರೀ. ಬಿ. ವಿ.
ಘಾಡೇಕರ, ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

